

PĒTĪJUMS PAR TIEŠSAISTES APTAUJU PLATFORMU PIEKĻŪSTAMĪBU

2025

 Pieklūstamība.lv

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

Satura radītājs

Satura radītājs.....	3
Izmantotie termini.....	5
Ievads	8
1. Pētījuma aktualitāte.....	9
2. Pētījuma metodoloģija.....	14
2.1. Izlases veidošana - profesionālo uzņēmumu platformas	15
2.2. Izlases veidošanas kārtība - publiski pieejamās aptauju platformas.....	16
2.3. Pētījuma ierobežojumi	16
3. Izvērtējumu rezultāti	18
3.1. Kantar Latvia	18
3.2. Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) platforma	20
3.3. Google Forms.....	22
3.4. VisiDati	24
3.5. Microsoft Forms.....	25
3.6. ArcGIS Survey123.....	28
3.7. LimeSurvey	30
3.8. Vispārējie rezultāti	32
4. Secinājumi un rekomendācijas.....	38
Pielikumi	42
Pielikums Nr. 1. Kantar Latvia: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)	42
Funkcionalitātes veikspējas novērtējums	42
Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem	42
Pielikums Nr. 2. Centrālā statistikas pārvalde: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)	45
Funkcionalitātes veikspējas novērtējums	45
Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem	45
Pielikums Nr. 3. Google Forms: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)	48
Funkcionalitātes veikspējas novērtējums	48

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem	48
Pielikums Nr. 4. Visidati.lv: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze).....	50
Funkcionalitātes veikspējas novērtējums	50
Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem	51
Pielikums Nr. 5. Microsoft Forms: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)	54
Funkcionalitātes veikspējas novērtējums	54
Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem	54
Pielikums Nr. 6. ArcGIS Survey123: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)	56
Funkcionalitātes veikspējas novērtējums	56
Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem	56
Pielikums Nr. 7. LimeSurvey: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)	59
Funkcionalitātes veikspējas novērtējums	59
Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem	59

Izmantotie termini

Atbilstības līmenis	Tīmekļa satura piekļūstamības vadlīniju (WCAG) pakāpju sistēmas rādītājs, kas raksturo, cik lielā mērā digitālais resurss atbilst piekļūstamības prasībām. Pastāv trīs atbilstības līmeņi: A, AA un AAA. Līmenis A nosaka pamatprasības, AA – papildu prasības un obligāto minimumu publiskajam sektoram (Direktīva (ES) 2016/2102, EN 301 549), savukārt AAA līmenis ietver visaugstākos standartus, kas praksē tiek piemēroti ierobežoti.
CAWI (Computer-Assisted Web Interviewing)	Datorizētā tiešsaistes aptauja, kas tiek veikta, respondentiem aizpildot anketu tiešsaistē. CAWI metode tiek plaši izmantota sabiedriskās domas pētījumos, akadēmiskos darbos un tirgus izpētē.
EN 301 549	Eiropas standarts, kas nosaka saistošās piekļūstamības prasības publiskā sektora iestāžu tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm. Latvijā tas ir adaptēts kā standarts LVS EN 301 549:2021.
Funkcionālās veikspējas priekšraksti (angl. Functional Performance Statements)	Eiropas standarta EN 301 549 daļa, kas nosaka prasības digitālo risinājumu lietojamībai personām ar dažādiem traucējumiem (piemēram, bez redzes, ar ierobežotu redzi, bez dzirdes, ar motorikas ierobežojumiem, ar kognitīviem traucējumiem u. c.). Šie priekšraksti tiek izmantoti, lai sasaistītu tehniskos WCAG pārbaudes rezultātus ar praktisko ietekmi uz lietotāju grupām.
Forma (form)	Tiešsaistes aptaujas vai digitālā resursa interaktīvs elements, kurā lietotājs ievada vai izvēlas datus. Formas piekļūstamība ir būtisks priekšnoteikums anketu aizpildīšanai.
Lietojamība (angl. Usability)	Rādītājs, kas mēra, cik viegli un efektīvi lietotāji var sasniegt savus mērķus, izmantojot resursu. Testēšanas laikā to vērtē lietojamības eksperts.

Lietotāju tests (angl. User test)	Testēšanas metode, kurā tika veikts tests, iesaistot personu ar redzes traucējumiem, lai novērtētu digitālā resursa reālo piekļūstamību un lietojamību. Lietotājs izpilda noteiktus scenārijus, izmantojot savas palīgtechnoloģijas.
Manuālā testēšana (angl. Manual testing)	Strukturēts process, kurā eksperts manuāli, bez pilnīgas automatizācijas, novērtē platformas atbilstību piekļūstamības standartiem, identificējot problēmas, ko nespēj atklāt automatizētie rīki.
Padziļinātais izvērtējums	Visaptveroša piekļūstamības analīze, kas balstīta uz WCAG-EM metodoloģiju un EN 301 549 standartu. Tā apvieno manuālo testēšanu (pārbaudot 50 WCAG 2.1 A un AA līmeņa kritērijus) un lietotāju testus.
Palīgtechnoloģijas (angl. Assistive technologies)	Ierīces, programmatūra vai rīki, ko izmanto personas ar traucējumiem, lai mijiedarbotos ar digitālo vidi (piemēram, ekrāna lasītājs, tastatūras navigācija, ekrāna palielinātāji).
Panelis	Iepriekš atlasīta respondentu kopa, kas ilgtermiņā piekrīt piedalīties tirgus vai sabiedriskās domas pētījumos. Paneļa dalībnieki tiek izvēlēti pēc noteiktiem kritērijiem, un šī pieeja ļauj pētniecības uzņēmumiem regulāri nodrošināt reprezentatīvu datu vākšanu.
Piekļūstamība (angl. Accessibility)	Vispārējs princips, kas nosaka, ka digitālie resursi ir izstrādāti un veidoti tā, lai tos varētu pilnvērtīgi uztvert, saprast, darbināt un ar tiem mijiedarboties visas sabiedrības grupas, tostarp personas ar dažādiem traucējumiem.
Platforma	Izvērtējamais digitālais risinājums (piemēram, aptauju platforma, tīmekļvietne, mobilā lietotne), kas nodrošina lietotājiem saturu vai pakalpojumus.

Aptauja (survey)	Noteiktas struktūras jautājumu kopums, ko respondenti aizpilda tiešsaistē, izmantojot attiecīgo platformu. Aptaujas piekļūstamība nosaka, vai respondenti ar dažādiem traucējumiem spēj pilnvērtīgi piedalīties pētījumā.
VPAT	Dokuments, produkta brīvprātīga piekļūstamības veidlapa (angl. Voluntary Product Accessibility Template), ko tehnoloģiju tirgotāji lieto, lai aprakstītu produktu vai pakalpojumu atbilstību piekļūstamības standartiem.
WCAG	Tīmekļa satura piekļūstamības vadlīnijas (angl. Web Content Accessibility Guidelines) – starptautiski atzīts standarts, kas nosaka prasības un rekomendācijas piekļūstama tīmekļa satura izstrādei. Ziņojumā galvenokārt izmantota WCAG 2.1 versija, ar uzsvāru uz AA atbilstības līmeni.
WCAG-EM	Tīmekļa satura piekļūstamības vadlīniju atbilstības izvērtēšanas metodoloģija (angl. WCAG Evaluation Methodology) – starptautiski izstrādāta metodoloģija, kas nodrošina vienotu sistēmu padziļināta atbilstības novērtējuma veikšanai pret WCAG standartiem.

Ievads

Pētījums par tiešsaistes aptauju platformu pieklūstamību (turpmāk – Pētījums) ir sagatavots, īstenojot Latvijas Republikas tiesībsarga uzdevumu, kas noteikts līgumā starp Tiesībsarga biroju un SIA “Turn Digital”.

Pētījums izstrādāts saskaņā ar tīmekļa satura pieklūstamības vadlīnijām WCAG 2.1 (pētījumā par mērķi tiek noteikts AA atbilstības līmenis, aptverot A un AA veiksmes kritērijus)¹, kā arī starptautiski atzīto standartu EN 301 549². Novērtējuma gaitā papildus tehniskajai pārbaudei tika veikta praktiska testēšana ar lietotājiem, kuriem ir redzes invaliditāte, un ekspertu analīze, lai nodrošinātu, ka rezultāti atspoguļo gan atbilstību normatīvajām prasībām, gan faktisko lietojamību.

Pētījuma mērķis ir sniegt Pasūtītājam objektīvu pārskatu par Latvijā izmantoto tiešsaistes aptauju platformu pieklūstamības stāvokli, identificēt biežākās nepilnības, apzināt riskus, kas saistīti ar iespējamu noteiktu sabiedrības grupu izslēgšanu no aptaujām, kā arī formulēt ieteikumus situācijas uzlabošanai.

Pētījuma dizainā sākotnēji tika iekļautas 12 platformas – piecas publiski pieejamās platformas, kuras izmanto studenti, pētnieki un citi iedzīvotāji, kā arī septiņas platformas, kuras tiesībsargs izvēlējās kā biežāk izmantotas Latvijas sabiedriskās domas pētījumos. No šīm septiņām profesionālajām platformām tikai viens uzņēmums piekrita nodrošināt piekļuvi savas platformas testēšanai. Papildus tam pētnieku ieteikuma rezultātā tika iekļauta arī Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk - CSP) aptauju platforma. Tādējādi faktiskajā izvērtējumā tika analizētas 7 platformas – piecas publiski pieejamās, viena profesionālā platforma no sākotnējā tiesībsarga rekomendēta saraksta un CSP aptauju platforma.

Pētījums izstrādāts, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2102 par publiskā sektora tīmekļvietņu un mobilo lietotņu pieklūstamību (turpmāk – Direktīva)³, Eiropas Komisijas īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1524⁴, kā arī Latvijas normatīvos aktus, tostarp

¹ W3C (2023). “[Web Content Accessibility Guidelines \(WCAG\) 2.2](#)”. *W3C tīmekļvietne*.

² ETSI EN 301 549 V3.2.1 (2021-03) “[Accessibility requirements for ICT products and services](#)”. *ETSI tīmekļvietne*.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2102 (2016. gada 26. oktobris) par publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu pieklūstamību. *ES tiesību aktu tīmekļvietne*.

⁴ Eiropas Komisijas īstenošanas lēmums (ES) 2018/1524 (2018. gada 11. oktobris) par uzraudzības metodiku un kārtību saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2102. *ES tiesību aktu tīmekļvietne*.

Ministru kabineta 2020. gada 14. jūlija noteikumus Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā”⁵. Papildus jāatzīmē, ka 2025. gadā Latvijā stājas spēkā arī jauns normatīvais regulējums, ar kuru tiek ieviests Eiropas pieklūstamības akts (Direktīva (ES) 2019/882)⁶, kas nostiprina prasības attiecībā uz digitālo pakalpojumu un preču pieklūstamību, un kura ietekme attieksies arī uz tiešsaistes aptauju platformām.

Lai nodrošinātu skaidru un loģisku informācijas izklāstu, Pētījums strukturēts vairākās daļās. Pēc terminu skaidrojumiem un levada sniegta atsevišķa nodaļa par Pētījuma aktualitāti, kurā pamatota pētījuma nozīme Latvijas un starptautiskajā kontekstā, ka arī ir sniegts metodoloģijas apraksts, kurā izklāstīti izlases veidošanas principi, izmantotās testēšanas metodes un lietotāju iesaiste. Pētījuma galvenajā daļā apkopoti un analizēti rezultāti pēc WCAG principiem, kā arī veikta atbilstības analīze saskaņā ar EN 301 549 funkcionālās veiktspējas kritērijiem. Atsevišķā apakšnodaļā atspoguļoti lietotāju testēšanas rezultāti. Pētījuma noslēgumā sniegti secinājumi un rekomendācijas, kā arī pievienoti pielikumi ar detalizētām datu tabulām un lietotāju komentāriem.

1. Pētījuma aktualitāte

Digitālo rīku izmantošana datu vākšanā un sabiedriskās domas pētījumos strauji pieaug gan Latvijā, gan starptautiskā mērogā. Tiešsaistes aptaujas (angl. - CAWI – Computer-Assisted Web Interviewing) ir kļuvušas par vienu no galvenajām metodēm sabiedriskās domas un akadēmisko pētījumu datu iegūšanā. To priekšrocības ir zemākas izmaksas, ātrāks sasniegšanas laiks un plašāka respondentu loka aptveršana. Tomēr šo priekšrocību izmantošana iespējama tikai tad, ja platformas ir pieklūstamas visām sabiedrības grupām, tostarp personām ar dažādiem traucējumiem (ar redzes, dzirdes, kustību vai kognitīviem traucējumiem), t. sk. personām, kurām ierobežojumi ir īslaicīgi vai situatīvi (piemēram, trauma, trokšņaina vide, nepietiekams apgaismojums vai valodas barjera).

⁵ Ministru kabineta 2020. gada 14. jūlija noteikumi Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā”. [MK tīmeklī vietnē](#).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par prasībām attiecībā uz produktu un pakalpojumu pieklūstamību (Eiropas pieklūstamības akts). [ES tiesību aktu tīmeklī vietnē](#).

Piekļūstamība nav tikai tehnisks jautājums – tā ir priekšnoteikums vienlīdzīgai dalībai sabiedriskajos procesos. ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 9. pants “Piekļūstamība” un 21. pants “Vārda brīvība un piekļuve informācijai”⁷ skaidri nosaka dalībvalstu pienākumu nodrošināt, ka personas ar invaliditāti var brīvi piekļūt informācijai, komunikācijai un tehnoloģijām, tostarp digitālajā vidē. Tas ietver arī pilnvērtīgu iespēju piedalīties tiešsaistes aptaujās un citos pētījumos. Līdz ar to piekļūstamība ir ne tikai kvalitātes rādītājs, bet arī cilvēktiesību prasība, kas valstīm jāievēro, nodrošinot vienlīdzīgas līdzdalības iespējas visiem sabiedrības locekļiem.

Ja aptauju platformas neatbilst piekļūstamības prasībām, atsevišķas iedzīvotāju grupas var tikt nepamatoti izslēgtas no pētījumiem, kas savukārt ietekmē datu reprezentativitāti un politikas plānošanas kvalitāti. Starptautiskā pieredze apliecina, ka šī problēma ir aktuāla arī citviet. Vašingtonas Universitātes 2021. gada pētījums⁸ parādīja, ka neviena no populārākajām starptautiskajām platformām (**Qualtrics, SurveyMonkey, Google Forms, Microsoft Forms** u. c.) pilnībā neatbilst piekļūstamības kritērijiem. Ziemeļamerikas rehabilitācijas inženierijas un palīgtehnoloģiju biedrības (RESNA – Rehabilitation Engineering and Assistive Technology Society of North America) konferencē 2018. gadā tika uzsvērts⁹, ka nepietiekama piekļūstamība tiešsaistes aptaujās var radīt izslēgšanas riskus, īpaši studentiem ar redzes un drukas lietojuma traucējumiem.

Arī lielākie starptautiskie pakalpojumu sniedzēji – **Google** un **Microsoft** – savos piekļūstamības atbilstības ziņojumos atzīst, ka viņu platformas vēl joprojām pilnībā neatbilst visiem kritērijiem^{10,11}. Tas apliecina, ka problēma nav lokāla, bet gan raksturīga visam sektoram. Akadēmiskajā literatūrā pievērsta uzmanība arī traucējumu dažādībai un to ietekmei uz statistiku un pētījumiem. ASV pētījums “Disability Inclusion in National Surveys” (2024) analizē,

⁷ Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām. Pieņemta ANO Ģenerālajā Asamblejā 13.12.2006., stājās spēkā 03.05.2008. [Latvijas oficiālais tulkojums](#). 9. pants – Piekļūstamība; 21. pants – Vārda brīvība un piekļuve informācijai.

⁸ University of Washington (2021). “Online Survey Tools — Accessibility Review (Qualtrics, SurveyMonkey, Google Forms, Microsoft Forms u. c.)”. [University of Washington, Accessible Technology Services](#).]

⁹ RESNA (2018). Nikivincze, I. “Accessibility of Online Surveys and Risks of Exclusion”. [RESNA konferenču materiāli](#).

¹⁰ Google LLC (2024). “Google Forms VPAT® 2.4 Accessibility Conformance Report (WCAG 2.1, Revised Section 508)”. [Google Accessibility](#).

¹¹ Microsoft Corporation (2024). “Microsoft Forms – Accessibility Conformance Report (WCAG 2.2, EN 301 549, Section 508)”. [Microsoft Accessibility](#).

kā valsts mēroga aptaujās tiek ņemtas vērā personas ar dažādiem invaliditātes veidiem. Tas izceļ vairākas būtiskas tēmas: kā aptauju dizains un metodoloģija ietekmē piekļūstamību, kā dažādi traucējumu veidi tiek reprezentēti datu vākšanā, un kā dizaina izvēles (piemēram, jautājumu formulējums, atbalsts palīgtehnoloģijām, instrumentu adaptācija) var nodrošināt vai kavēt personas ar invaliditāti pilnvērtīgu līdzdalību. Pētījuma rezultāti liecina, ka daudzos gadījumos personas ar redzes, dzirdes, mobilitātes vai kognitīviem traucējumiem tiek sistemātiski nepietiekami pārstāvētas vai aptaujas instrumenti nav pietiekami pielāgoti, lai nodrošinātu viņu iesaisti.¹² A. Miller (2025) savā pētījumā “Accessibility, Disability, and Inclusive Instrument Design: A Critical Literature Review Interrogating the User Experience of Online Surveys and Interviews” balstās uz kritisku literatūras pārskatu vairākās disciplīnās un sistemātiski apkopoja 42 avotus, lai identificētu metodoloģijas un prakses, kas saistītas ar iekļaujošu aptauju un interviju instrumentu izstrādi. Pētījums uzsvēra vairākus izaicinājumus – nepietiekamu piekļūstamības nodrošināšanu esošajos tiešsaistes aptauju rīkos, grūtības aptvert dažādas invaliditātes grupas ar vienotu dizainu, problēmas ar demogrāfiskajiem jautājumiem un faktu, ka instrumenti pārsvarā tiek veidoti, domājot par tipisku lietotāju. Tajā pašā laikā tika identificēti arī ieteikumi – izmantot universālā un lietotājcentrētā dizaina pieejas, pilotēt aptaujas ar personām ar invaliditāti un palīgtehnoloģiju lietotājiem, pielāgot valodu un jautājumu formātu, nodrošināt alternatīvus dalības kanālus (piemēram, telefonintervijas), paredzēt automātisku datu saglabāšanu, laika elastību un anonimitāti, kā arī paša izstrādes procesā iesaistīt pašus cilvēkus ar invaliditāti. Šādi secinājumi apliecina, ka iekļaujoša instrumentu izstrāde ir būtiska, lai nodrošinātu uzticamākus pētījumu rezultātus un neizslēgtu daļu sabiedrības no līdzdalības¹³.

Kā pozitīvu prakses piemēru var minēt platformu **AccessibleSurveys.com**, kas demonstrē, kā iespējams izstrādāt tiešsaistes aptauju rīkus ar augstu piekļūstamības līmeni (tostarp atbilstoši WCAG 2.1 AAA līmeņa prasībām, nodrošinot vieglo valodu, zīmju valodas atbalstu, teksta nolasīšanas iespējas u. c.). Tomēr starptautiskajā praksē un normatīvajos ietvaros uzsvars tiek

¹² [Disability Inclusion in National Surveys](#) (2024). PMC – Public Access Collective.

¹³ Miller, A. (2025). *Accessibility, Disability, and Inclusive Instrument Design: A Critical Literature Review Interrogating the User Experience of Online Surveys and Interviews*. [The International Journal of Information, Diversity, & Inclusion](#), 9(1/2).

likts nevis uz atsevišķu “speciālu” rīku izveidi, bet gan uz vispārēji lietoto platformu (piemēram, **Google Forms, Microsoft Forms, SurveyMonkey, Qualtrics**) piekļūstamības nodrošināšanu, lai cilvēki ar invaliditāti nebūtu izslēgti no tiem pašiem aptauju procesiem, kuros piedalās pārējā sabiedrība. Līdz ar to **AccessibleSurveys.com** var būt uzskatāms par atskaides punktu, kas ilustrē, kādi risinājumi būtu jāieievieš arī plaši lietotajos rīkos, lai nodrošinātu vienlīdzīgu līdzdalību.¹⁴ Vienlaikus kā nozīmīgu prakses aspektu var minēt arī augstākās izglītības iestāžu iniciatīvas, kurās studentiem tiek sniegtas īpašas vadlīnijas par piekļūstamu tiešsaistes aptauju izstrādi. Šādu vadlīniju iekļaušana akadēmiskajā vidē ne tikai veicina ētiskas un iekļaujošas pētniecības kultūras nostiprināšanos, bet arī ilgtermiņā sekmē piekļūstamības principu integrāciju zinātniskajā darbībā un sabiedrībā kopumā¹⁵.

Starptautiskajā pieredzē norādīts, ka tiešsaistes aptauju un pētniecisko metožu izmantošana ir kļuvusi īpaši nozīmīga mainīgās pasaules situācijās, piemēram, COVID-19 pandēmijas laikā, kad klātienē datu vākšana bija ierobežota. Vienlaikus tas nenozīmē, ka šīs metodes automātiski nodrošina piekļūstamību visām sabiedrības grupām. Pētījumos par darbu ar cilvēkiem ar intelektuālās attīstības traucējumiem un mācīšanās grūtībām uzsvērts, ka tiešsaistes risinājumi var būt noderīgi un efektīvi, taču nepieciešams paredzēt pielāgojumus, papildu atbalstu un dažkārt arī hibrīdus risinājumus, apvienojot tiešsaistes un bezsaistes pieejas¹⁶. Lai nepieļautu noteiktu sabiedrības grupu izslēgšanu, nepieciešams izmantot kombinētus risinājumus – vienkāršotu un viegli uztveramu valodu, vizuālus atbalsta elementus, asistētas vai alternatīvas aizpildīšanas iespējas, kā arī koprades principu, iesaistot personas ar invaliditāti pašā izstrādes procesā¹⁷.

Latvijas normatīvais regulējums arī nostiprina prasības digitālo pakalpojumu piekļūstamībai. Ar Direktīvu (ES) 2016/2102 tika noteikts, ka publiskā sektora tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm jāatbilst starptautiski atzītajiem piekļūstamības standartiem (WCAG 2.1, EN 301 549). Latvijā šī prasība ieviesta ar Ministru kabineta 2020. gada 14. jūlija noteikumiem Nr. 445

¹⁴ [AccessibleSurveys.com](https://www.accessiblesurveys.com) (UK). *About Accessible Surveys*. Pieejams: [aplūkots 10.09.2025.]

¹⁵ Sk. Ulster University. [Accessible Surveys](#). Duke University. [How to Create Accessible Surveys](#); Imperial College London. [Accessibility Guidance: Surveys](#).

¹⁶ Seers, K., et al. “Internet is easy if you know how to use it’: Doing online research with people with learning disabilities during the COVID-19 pandemic.” *British Journal of Learning Disabilities*, 2022..

¹⁷ Finlay, W. M. L. *Making Survey Research Accessible for People with Intellectual and Developmental Disabilities*. In: *Handbook of Disability Studies*, Springer, 2023.

“Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā”. Turklāt 2025. gadā stājas spēkā Eiropas piekļūstamības akts (Direktīva (ES) 2019/882), kas paplašina piekļūstamības prasību tvērumu uz privāto sektoru un nostiprina piekļūstamības principus digitālajiem produktiem un pakalpojumiem, tostarp tiešsaistes aptauju platformām. Tas nozīmē, ka piekļūstamības jautājums vairs nav tikai labas prakses vai kvalitātes indikators, bet arī juridiski saistošs pienākums.

Nemot vērā minēto, Pētījuma aktualitāti Latvijas kontekstā nosaka trīs faktori:

1. **Sabiedrības līdzdalība** – piekļūstamība ir priekšnoteikums vienlīdzīgai iespējai piedalīties pētījumos un aptaujās. Tas ir tieši saistīts ar ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām noteikumiem (piemēram, 9. un 29. pants), kuros uzsvērtas informācijas un saziņas līdzekļu piekļūstamība, kā arī iespēja pilnvērtīgi piedalīties sabiedriskajā un politiskajā dzīvē.
2. **Datu kvalitāte un reprezentativitāte** – piekļūstamības trūkumi ietekmē pētījumu rezultātu ticamību.
3. **Normatīvās prasības** – Latvijā spēkā esošais regulējums (Direktīva (ES) 2016/2102, MK noteikumi Nr. 445, kā arī no 2025. gada spēkā stājošais Eiropas piekļūstamības akts (Direktīva (ES) 2019/882)) tieši vai netieši attiecas uz tiešsaistes aptauju platformu piekļūstamību.

2. Pētījuma metodoloģija

Padziļinātā izvērtējuma pieeja tika izstrādāta, balstoties uz WCAG-EM metodoloģiju,¹⁸ kas nodrošina vienotu un salīdzināmu vērtēšanas procesu. Izvērtējumā tika pārbaudīti visi WCAG 2.1 A un AA līmeņa kritēriji (kopumā 50), tos papildinot ar praktiskiem lietotāju testiem.

Novērtēšanas procesā tika iekļauti šādi soļi:

- identificētas vērtējamās tiešsaistes aptauju platformas, katrā no tām izveidota reprezentatīva aptauja un atlasītas tās sadaļas (“Navigācijas elementi un attēli”, “Formas elementi”), kas raksturo būtiskākās lietotāja mijiedarbības;
- veikta manuālā pārbaude, analizējot koda atbilstību, saskarnes elementu marķējumu, navigācijas struktūru un vizuālos risinājumus atbilstoši WCAG kritērijiem;
- pārbaudīta starppārlūku saderība (Windows 11 Pro x64 vidē ar Microsoft Edge, Mozilla Firefox un Google Chrome), kā arī funkcionalitāte datoros un mobilajās ierīcēs;
- veikta testēšana ar palīgtehnoloģijām, t. sk. ekrānlasītāju NVDA un tastatūras navigāciju;
- organizēts lietotāju tests ar personu ar redzes traucējumiem, izmantojot iepriekš definētus lietošanas scenārijus;
- visi konstatējumi sasaistīti ar konkrētiem WCAG kritērijiem un dokumentēti, fiksējot statusu “atbilst”, “neatbilst” vai “neparādās”.

Metodoloģija ietvēra arī funkcionālās veiktspējas analīzi, sasaistot tehniskos konstatējumus ar EN 301 549 noteiktajiem funkcionālās piekļūstamības kritērijiem. Tas ļāva izvērtēt, kā neatbilstības ietekmē personas ar redzes, dzirdes, kustību vai kognitīviem traucējumiem iespējas pilnvērtīgi izmantot platformas.

Gadījumos, kur bija pieejami platformu pašu sagatavotie piekļūstamības atbilstības ziņojumi (**Google Forms, Microsoft Forms, ArcGIS Survey123**), tie tika analizēti un salīdzināti ar padziļinātā izvērtējuma un lietotāju testu rezultātiem. Šāda pieeja ļāva konstatēt atšķirības

¹⁸ World Wide Web Consortium (W3C). Website Accessibility Conformance Evaluation Methodology (WCAG-EM) 1.0. W3C Working Group Note, 10 July 2014. [W3C tīmekļvietne](#).

starp deklarēto atbilstību un faktisko lietotāju pieredzi. Rezultātā iespējams iegūt pilnīgāku priekšstatu par platformu pieklūstamību.

Visu pārbaudes procesu un lietotāju testu organizēšanu nodrošināja Pētījuma veicējs, piesaistot pieklūstamības ekspertus ar pieredzi WCAG standartu piemērošanā un lietotāju testu īstenošanā. Tas nodrošināja metodoloģijas konsekveni un iegūto datu salīdzināmību.

2.1. Izlases veidošana - profesionālo uzņēmumu platformas

Tiesībsargs, veidojot Pētījuma izlasi, identificēja vairākus nozīmīgākos sabiedriskās domas pētījumu uzņēmumus Latvijā, kurus bija paredzēts iekļaut padziļinātā pieklūstamības izvērtējumā. Šie uzņēmumi pārstāv nozari ar ilggadēju pieredzi un reputāciju, tostarp uzņēmumus ar specializāciju uzņēmējdarbības un politikas pētījumos, komunikācijas kampaņās, kā arī starptautiskās organizācijās iekļautas struktūras, kas izmanto starptautiskos kvalitātes standartus. Daļa no uzņēmumiem uztur paši savus respondentu paneļus, savukārt citi izmanto starptautiskos paneļus. Visi šie uzņēmumi pazīstami ar īpašu uzmanību, ko tie velta datu kvalitātes nodrošināšanai, tostarp risinājumiem, lai mazinātu risku par neatbilstošu respondentu piesaisti.

Gan tiesībsargs, gan Pētījuma veicējs sagatavoja oficiālus aicinājumus un vēstules 7 identificētajiem uzņēmumiem¹⁹ ar uzaicinājumu piedalīties Pētījumā. Pētījuma veicējs laika posmā no 2025. gada jūlija līdz septembrim vairākkārt centās sazināties ar uzņēmumu vadības pārstāvjiem un lēmumu pieņēmējiem. Rezultātā tikai viens no uzņēmumiem – **Kantar Latvia** (uzņēmums ar starptautisku piederību un stingriem kvalitātes standartiem) – sniedza nepārprotamu piekrišanu un aktīvi iesaistījās Pētījumā. Pārējie uzņēmumi atteicās no dalības vai nesniedza apstiprinājumu par gatavību iesaistīties Pētījumā.

Lai Pētījuma rezultāti sniegtu reprezentatīvāku priekšstatu par Latvijas situāciju, Pētījuma veicējs ierosināja iekļaut šajā uzņēmumu grupā arī **CSP** izmantoto aptauju platformu. Šis priekšlikums tika saskaņots ar tiesībsargu, un **CSP** platforma tika iekļauta Pētījuma tvērumā.

¹⁹ SIA SKDS, SIA Latvijas Fakti, SIA TNS Latvia (KANTAR), AS Norstat Latvija, SIA Rait Custom Research Baltic, SIA Solid Data, SIA PR Kvadrāts (Olsen+Partners)

2.2. Izlases veidošanas kārtība - publiski pieejamās aptauju platformas

Publiski pieejamo tiešsaistes aptauju platformu izlase tika veikta, izmantojot sistemātisku pieeju, lai identificētu Latvijā visbiežāk izmantotos risinājumus iedzīvotāju, studentu un citu sabiedrības grupu aptaujām. Pētījuma veicējs noteiktā laika periodā, no 2025. gada 11. līdz 24. jūlijam, veica periodisku interneta meklēšanu, izmantojot meklētājprogrammā **Google** atslēgvārdus latviešu valodā: “piedalies aptaujā”, “aizpildi aptauju”, “piedalīties aptaujā”. Meklēšanas rezultātos tika fiksētas visbiežāk parādītās saites, kas veda uz tiešsaistes aptaujām. Tālāk tika identificēts, kādās platformās konkrētās aptaujas bija izveidotas un publicētas. Balstoties uz šī procesa rezultātiem, par piecām populārākajām publiski pieejamajām platformām tika noteiktas:

- 1) **Google Forms**,
- 2) **Microsoft Forms**,
- 3) **VisiDati**,
- 4) **ArcGIS Survey123**,
- 5) **LimeSurvey**.

Izvēle balstījās uz platformu atkārtotās biežumu un redzamību meklēšanas rezultātos, kas ļauj secināt, ka tās praksē visbiežāk tiek izmantotas sabiedrībai atvērto aptauju izplatīšanai Latvijā.

2.3. Pētījuma ierobežojumi

Pētījuma tvērumā jānorāda vairāki ierobežojumi, kas ietekmēja rezultātu salīdzināmību un interpretāciju. Pirmkārt, no septiņiem tiesībsarga sākotnēji identificētajiem profesionālajiem sabiedriskās domas pētījumu uzņēmumiem tikai viens – **Kantar Latvia** – sniedza nepārprotamu piekrišanu un nodrošināja piekļuvi savas platformas testēšanai. Četri uzņēmumi uz tiesībsarga un Pētījuma veicēja atkārtotajiem uzaicinājumiem nesniedza atbildi, līdz ar to platformas netika iekļautas izvērtējumā.

Otrkārt, tehnisko piekļūstamības dokumentāciju (VPAT, EN 301 549 vai WCAG atbilstības pārskatus) bija nodrošinājuši tikai daži starptautiskie izstrādātāji, piemēram, **Google Forms**, **Microsoft Forms**. Tas nozīmē, ka nav vienādas salīdzināmības ar platformām, kuru gadījumā šāda oficiāla dokumentācija nav pieejama, jo padziļinātā izvērtējuma rezultāti nevar tikt papildināti ar ražotāja pašnovērtējumu.

Profesionālo platformu gadījumā (**Kantar Latvia** un **CSP**) izvērtējums tika veikts, izmantojot pašu turētāju nodrošinātas reālas aptaujas, savukārt publiski pieejamajās platformās (**Google Forms**, **Microsoft Forms**, **VisiDati**, **ArcGIS Survey123**, **LimeSurvey**) Pētījuma veicējs izstrādāja testēšanas vajadzībām savas aptaujas, mērķtiecīgi iekļaujot elementus, kas tipiski rada piekļūstamības riskus (piemēram, attēlus ar/bez alternatīvā teksta, video bez titriem, dažādus jautājumu tipus). Šāda pieeja vienlaikus samazināja mākslīgas iejaukšanās risku reālajos ražotvides piemēros un ļāva publiskajās platformās konsekventi pārbaudīt “problēmjomas”, tomēr ietekmē tiešu salīdzināmību starp platformu grupām, jo reālajās aptaujās ne vienmēr ir pārstāvēts pilns jautājumu un satura elementu spektrs.

Rezultātu interpretācijā tas nozīmē, ka atsevišķu neatbilstību intensitāti var noteikt ne tikai platformas tehniskā kvalitāte, bet arī testētā satura sarežģītība; turklāt praksē novērojama likumsakarība: jo vairāk platformā tiek lietoti dažādu tipu jautājumi un multivides/komponentu risinājumi, jo sarežģītāk ir nodrošināt konsekventu piekļūstamību.

3. Izvērtējumu rezultāti

Izvērtējuma rezultāti strukturēti pa atsevišķām platformām, atspoguļojot gan padziļinātās tehniskās pārbaudes, gan lietotāju testu konstatējumus. Katrā apakšnodaļā sniegts vispārīgs raksturojums par platformu, identificētās pozitīvās iezīmes un būtiskākās neatbilstības atbilstoši WCAG 2.1 un EN 301 549 prasībām. Šāda pieeja nodrošina salīdzināmību starp platformām un ļauj fiksēt ne tikai atsevišķas tehniskas problēmas, bet arī tendences, kas raksturīgas dažādu tipu risinājumiem (piemēram, publiski pieejamām vai profesionālām platformām).

3.1. Kantar Latvia

Kantar ir starptautisks pilna servisa tirgus, sociālo un mediju pētījumu uzņēmums, kas darbojas vairāk nekā 70 pasaules valstīs un Latvijā ir viens no nozares līderiem. Uzņēmums **Kantar Latvia** nodrošina Latvijā plašu pētniecības pakalpojumu klāstu, tostarp patērētāju vajadzību un uzņēmumu reputācijas izpēti, darbinieku apmierinātības un zīmolu atpazīstamības novērtēšanu, kā arī mediju auditorijas un reklāmas apjomu analīzi atbilstoši starptautiskajiem standartiem. Platforma izmanto gan paša uzņēmuma veidotu paneli, gan, nepieciešamības gadījumā, piesaista respondentus no citām starptautiskām paneļu sistēmām. Tāpat kā citu komerciālo pētījumu uzņēmumu gadījumā, arī **Kantar Latvia** izmanto savu tiešsaistes aptauju platformu, kas nav publiski pieejama, un var tikt piekļūta un izvērtēta tikai ar uzņēmuma piekrišanu. **Kantar Latvia** platforma tika iekļauta izlases grupā pēc tiesībsarga norādījuma kā viens no būtiskākajiem sabiedriskās domas pētījumu uzņēmumiem Latvijā.

Padziļinātā tehniskā izvērtējuma gaitā **Kantar Latvia** tiešsaistes aptauju platformā tika konstatēts, ka attēliem netiek nodrošināts alternatīvais teksts; logotips tika uzskatīts par dekoratīvu, taču nebija korekti marķēts (1.1.1. Netekstuāls saturs). Būtiska neatbilstība tika fiksēta kontrasta nodrošināšanā, kur vairāki elementi (teksts, saites un pogas fokusa stāvoklī) neatbilda minimālajai prasībai 4,5:1 (1.4.3. Kontrasts). Papildus tam lapas nosaukums nebija informatīvs un nesniedza skaidru priekšstatu par ekrāna mērķi (2.4.2. Vietne ar nosaukumu). Tika arī konstatētas problēmas ar valodas marķējumu – primārās lapas valodas atribūts bija nepareizs (3.1.1. Vietnes valoda) un atsevišķās satura daļās valodas maiņa netika

programmatiski atspoguļota (3.1.2. Daļu valoda). Tāpat lietotāji netika pienācīgi atbalstīti kļūdu labošanā, jo validācijas kļūdu gadījumā netika sniegts ieteikums to novēršanai (3.3.3. Kļūdas ieteikums), kā arī statusa ziņojumi netika automātiski nolasīti ekrānlasītājam (4.1.3. Statusa ziņojumi). Vienlaikus daudzi citi kritēriji tika izpildīti, tostarp informācijas struktūra un secība (1.3.1., 1.3.2.), satura uztvere neatkarīgi no ekrāna orientācijas (1.3.4.), tastatūras navigācija (2.1.1., 2.1.2.) un fokusa redzamība (2.4.3., 2.4.6., 2.4.7.).

Formu pārbaudē tika fiksētas kontrasta problēmas, kad teksta un fona attiecība nebija vismaz 4,5:1 (1.4.3. Kontrasts). Formu validācijā tika atklāts, ka kļūdas netiek pienācīgi identificētas – lietotājs nevarēja noteikt, kurš lauks ir kļūdainš (3.3.1. Kļūdu identificēšana), un atsevišķiem laukiem trūka vizuālas birkas, kas apgrūtināja ievades mērķa saprašanu (3.3.2. Birkas vai instrukcijas). Papildus tam ekrānlasītājiem netika nodots pogas nospiestais stāvoklis (4.1.2. Nosaukums, loma, vērtība) un netika automātiski atskaņoti statusa ziņojumi (4.1.3. Statusa ziņojumi). Tajā pašā laikā tika konstatēti arī atbilstoši risinājumi, piemēram, formas struktūras sasaistes (1.3.1.), ievades secība (1.3.2.), pareiza navigācija ar tastatūru (2.1.1., 2.1.2., 2.4.3.) un konsekventa identifikācija (3.2.4.)²⁰.

Lietotāju testa rezultāti kopumā apstiprināja padziļinātajā izvērtējumā konstatētās neatbilstības. Testā tika fiksēti gan pozitīvi aspekti, gan būtiski pieklūstamības trūkumi.

Konstatētie pozitīvie aspekti:

- **Formas vienkāršība.** Aptaujas forma ir veidota ļoti vienkārši, tajā nav papildu elementu, kas novērstu uzmanību vai traucētu saturam. Tas atvieglo aptaujas aizpildīšanas procesu.

Konstatētie trūkumi:

- **Logo nepieklūstamība .** Formā redzamais **Kantar** logotips tika uztverts kā dekoratīvs elements, kas nav pieklūstams ar ekrānlasītāju. Tas netraucē formas aizpildīšanai, tomēr logotips netiek uztverts kā informatīvs saturs.

²⁰ Detalizēts konstatēto kļūdu apraksts ar ekrānuzņēmumiem ir ietverts šī Pētījuma Pielikumā Nr. 1 “Kantar Latvia: pieklūstamības padziļinātais izvērtējums: funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze”.

- **Navigācijas izaicinājumi.** Lietotājam bija grūtības ātri pārvietoties starp atsevišķiem atbilžu variantiem. Tika norādīts, ka radio pogas vai kombinētie izvēles lodziņi nodrošinātu efektīvāku navigāciju un labāku skaidrību par izvēlēto atbildi.
- **Atbilžu izvēles pārbaude.** Lietotājam nebija iespējams ērti pārliecināties par to, kura atbilde ir izvēlēta. Tas radīja neskaidrību par sniegtajām atbildēm.

Kopsavilkumā gan tehniskā pārbaude, gan lietotāju tests parādīja, ka platforma nodrošina vienkāršu un funkcionāli lietojamu formu, taču būtiskas nepilnības saglabājas alternatīvo tekstu nodrošināšanā, navigācijas un atbilžu izvēles piekļūstamība, kā arī atsevišķos semantikas un statusa ziņojumu risinājumos. Lietotāju praktiskās grūtības apstiprina un konkretizē padziļinātā izvērtējuma rezultātus, uzsverot, ka nepilnības tieši ietekmē lietošanas ērtumu un uzticamību personām ar redzes traucējumiem.

3.2. Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) platforma

CSP ir Latvijas valsts iestāde, kas atbild par oficiālās statistikas vākšanu un analīzi. Aptauju īstenošanai **CSP** ir izstrādājusi un uztur savu digitālo platformu ([e-CSP portāls](#)), kur respondenti, autentificējoties ar drošiem piekļuves līdzekļiem (piemēram, e-paraksts vai internetbanka), aizpilda statistikas anketas.

Šī platforma ir būtiska, jo nodrošina valstij nepieciešamo datu ieguvu dažādās sociālajās, ekonomiskajās un demogrāfiskajās jomās, kas savukārt ietekmē politikas plānošanu, normatīvo aktu izstrādi un publiskās pārvaldes lēmumus. **CSP** platformas iekļaušana izvērtējumā tika saskaņota ar tiesībsargu, lai sniegtu reprezentatīvu priekšstatu par valsts sektora izmantotajiem digitālajiem risinājumiem un to piekļūstamību dažādām sabiedrības grupām.

Padziļinātā izvērtējuma rezultātā tika konstatēts, ka daļa kritēriju konkrētajā formā nebija piemērojami (piemēram, multivides elementi), tomēr pārbaudītajos gadījumos tika konstatētas būtiskas neatbilstības. Netika nodrošināta loģiska un semantiski korekta virsrakstu struktūra (1.3.1 Informācija un attiecības), vairākiem ievades laukiem nebija saistītas birkas un netika identificēts to mērķis (1.3.5 Ievades mērķa identificēšana, 4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība). Tāpat tika fiksētas problēmas ar kontrastu (1.4.3 Kontrasts (minimālais)), nepietiekamu fokusa

vizualizāciju (2.4.7 Redzams fokuss) un tastatūras “slazdiem” (2.1.2 Bez tastatūras slazda). Valodas atribūts nebija korekti norādīts (3.1.1 Vietnes valoda), bet statusa ziņojumi netika automātiski paziņoti ekrānlasītājam (4.1.3 Statusa ziņojumi). Vienlaikus dažos aspektos prasības tika ievērotas: saglabāta loģiska satura secība (1.3.2 Jēgpilna secība), nodrošināta teksta palielināšana un plūduma sakārtošana (1.4.4, 1.4.10), kā arī korekta koda parsešana (4.1.1 Parsešana)²¹.

Lietotāju testa rezultāti lielā mērā sakrīt ar padziļinātā izvērtējuma atziņām. Testa gaitā tika konstatēti šādi trūkumi:

- **Atsevišķi tehniskie elementi** bija piekļūstami ekrānlasītājam, lai gan tie nebija redzami vizuālajā saskarnē.
- Platforma saturēja ievērojamu daudzumu **liekas vai neskaidras informācijas**, kas apgrūtināja lietotāja orientēšanos.
- Atsevišķi **redaktora loga elementi** (piemēram, jautājumu numerācija) tika attēloti nevajadzīgi, radot papildu kognitīvo slodzi.
- **Atzīmes lodziņi bija vizuāli neredzami, bet tehniski piekļūstami**, radot neatbilstību starp vizuālo un faktisko saturu.
- Platforma **nebija pielāgota ekrānlasītāju lietošanai** – lietotājam bija grūtības saprast jautājuma tekstu un atbilžu variantus.
- **Pārvietošanās starp atbildēm** bija neintuitīva: kursora automātiski pārlēca uz atbilžu daļu, apejot jautājuma tekstu, un navigācija ar radio pogām prasīja pārmērīgu manuālu kontroli (bulttaustiņu izmantošanu).
- **Ekrānlasītājs atkārtoti nolasīja** iepriekšējo jautājumu saturu, radot apjukumu un lieku atkārtēšanos.
- Jautājumiem **trūka skaidru apzīmējumu**, līdz ar to lietotājam nepārtraukti bija jāsaglabā atmiņā, uz kuru jautājumu tiek sniegta atbilde.

²¹ Detalizēts konstatēto kļūdu apraksts ar ekrānuzņēmumiem ir ietverts šī Pētījuma Pielikumā Nr. 4 “Centrālā statistikas pārvalde: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veiktspējas un WCAG neatbilstību analīze)”.

- Daļa satura tika apkopota vienuviet, padarot to **grūti atrodamu**.

Lietotāju testos CSP platforma tika novērtēta kā vismazāk piekļūstama un lietojamā no visām pārbaudītajām. Lai arī aptauju formāli bija iespējams aizpildīt, process bija ievērojami sarežģīts, prasīja lielu motivāciju un neatbilda pamatprasībām piekļūstamības un lietojamības aspektā. Gan tehniskajā izvērtējuma gan lietotāju testu rezultāti apliecina, ka CSP platforma ir nepilnīgi izstrādāta un būtiski nepiemērota personām ar redzes traucējumiem.

3.3. Google Forms

[Google Forms](#) ir ASV tehnoloģiju uzņēmuma Google LLC izstrādāta tiešsaistes aptauju platforma, kas ir daļa no Google pakalpojumu ekosistēmas. Tā ir bezmaksas un plaši pieejama visā pasaulē, nodrošinot vienkāršu integrāciju ar citiem Google rīkiem (Google Drive, Google Sheets). Platforma tiek izmantota gan izglītības un pētniecības vajadzībām, gan sabiedriskajās iniciatīvās un ikdienas aptaujās, pateicoties tās vienkāršībai un ērtai lietošanai. Latvijā Google Forms tika identificēta kā visbiežāk izmantotā publiski pieejamā platforma, ierindojoties pirmajā vietā pēc lietošanas biežuma.

Padziļinātajā izvērtējumā Google Forms platformai tika konstatētas vairākas neatbilstības WCAG 2.1 kritērijiem. Attiecībā uz netekstuālo saturu atklājās, ka attēliem trūkst alternatīvā teksta (1.1.1. Netekstuāls saturs). Multivides saturs nebija papildināts ar subtitriem (1.2.2. Titri (iepriekš ierakstīti)), audioaprakstu vai alternatīvu (1.2.3., 1.2.5.), kas būtiski ierobežo piekļūstamību lietotājiem ar redzes vai dzirdes traucējumiem. Strukturālajā daļā tika konstatēts, ka virsraksti un informācijas saistības netiek korekti marķētas (1.3.1. Informācija un saistības), kas apgrūtina ekrānlasītāju lietotājiem satura uztveri. Formas laukiem nebija nodrošināti automātiskās aizpildes atribūti (1.3.5. Ievades mērķa identificēšana), un interaktīviem elementiem trūka pietiekams kontrasts (1.4.11. Netekstuālais kontrasts). Navigācijas piekļūstamībā tika fiksēts, ka vizuālais fokusa indikators netiek attēlots (2.4.7. Redzams fokuss), kas liedz klaviatūras lietotājiem orientēties. Tāpat tika konstatēta neatbilstība statusa ziņojumu nodrošināšanā (4.1.3. Statusa ziņojumi) un iframe elementiem trūka nosaukuma (4.1.2.

Nosaukums, loma, vērtība). Pozitīvi novērtējama pareiza kontrasta ievērošana (1.4.3.), teksta palielināšanas un plūduma nodrošinājums (1.4.4., 1.4.10.), kā arī tastatūras pieejamība un loģiska fokusa secība (2.1.1., 2.1.2., 2.4.3.)²².

Lietotāju tests šīs tehniskās nepilnības praktiski apstiprināja—īpaši attiecībā uz netekstuālo satura nepieklūstamību, nepietiekamām norādēm skalas jautājumos un fokusa redzamību—kamēr formas vienkāršība un pamatfunktionalitāte tika vērtēta pozitīvi:

- Platforma izmanto **virsrakstus**, kas nodrošina skaidru struktūru un palīdz orientēties saturā.
- **Skalas tipa jautājums** tika novērtēts kā pārdomāti izstrādāts un intuitīvs lietošanā.
- Google Forms **atkārtoti atskaņo jautājuma tekstu** pirms radio pogām; lai gan tas var šķist pārmērīgi, noteiktās situācijās tas var palīdzēt lietotājam labāk saprast atbilžu variantus.
- Tika novērtēta iespēja **skaidri identificēt obligātos jautājumus**, kas samazina risku izlaist būtisku informāciju.

Vienlaikus lietotāju testēšanas procesā tika konstatēti šādi trūkumi:

- **Jautājuma atkārtošana pirms atbilžu variantiem** dažos gadījumos var radīt informācijas dublēšanos un kavēt aptaujas aizpildīšanas procesu.

Kopumā abi vērtējumi saskan: **Google Forms** ir lietojama, praktiska un funkcionāla, ar skaidru struktūru, labi īstenotu skalas jautājumu un pieklūstamu multivides saturu, taču pieklūstamības trūkumi jūtami ietekmē satura uztveramību un navigācijas ērtumu cilvēkiem ar redzes traucējumiem. **Google Forms** 2024 g. pieklūstamības ziņojumā²³ paši izstrādātāji atzīmē tikai daļēju atbilstību noteiktiem kritērijiem, piemēram, attiecībā uz alternatīvo tekstu un formas elementu marķējumu. Padziļinātā izvērtējumā un lietotāju testos šīs nepilnības apstiprinājās un papildus tika konstatētas arī citas problēmas, kas kavē anketu aizpildīšanu ar ekrānlasītāju.

²² Detalizēts konstatēto kļūdu apraksts ar ekrānuzņēmumiem ir ietverts šī Pētījuma Pielikumā Nr. 4 “Google Forms: pieklūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)”.

²³ Google LLC (2024). “Google Forms VPAT® 2.4 Accessibility Conformance Report (WCAG 2.1, Revised Section 508)”. [Google Accessibility](#).

3.4. VisiDati

[VisiDati](#) ir Latvijā radīta un uzturēta tiešsaistes aptauju platforma, kas paredzēta gan akadēmiskajām, gan komerciālajām, gan sabiedriskajām aptaujām. Platformas priekšrocība ir pilnīga lokalizācija latviešu valodā un pielāgošanās vietējām vajadzībām, kas atvieglo tās lietošanu respondentiem un pētniekiem Latvijā. Pētījumā VisiDati tika identificēta kā viena no piecām populārākajām publiski pieejamajām platformām, ierindojoties otrajā vietā pēc lietošanas biežuma.

Padziļinātajā izvērtējumā tika konstatēti vairāki pieklūstamības trūkumi. Attēliem nebija nodrošināti alternatīvie teksti (1.1.1. Netekstuāls saturs), kā rezultātā vizuālais saturs netika uztverts ar ekrānlasītāju. Atsevišķos gadījumos tekstam un fonam nebija pietiekams kontrasts (1.4.3. Kontrasts), un saturs nepārkārtojās šaurākā skatījumā (1.4.10. Plūduma sakārtošana), radot horizontālu ritināšanu. Formu laukiem trūka automātiskās aizpildes atribūtu (1.3.5. Ievades mērķa identificēšana), kā arī nebija nodrošināta kļūdu identifikācija un ieteikumi to novēršanai (3.3.1., 3.3.3.). Dažos gadījumos vizuāli redzamās birkas nebija programmatiski sasaistītas ar ievades laukiem (4.1.2. Nosaukums, loma, vērtība). Pozitīvi vērtējama bija tastatūras pieejamība (2.1.1., 2.1.2.), fokusa redzamība (2.4.7.), kā arī pārskatāma struktūra un virsrakstu izmantošana (1.3.1., 2.4.6.)²⁴.

Savukārt, lietotāju testa gaitā tika konstatēti šādi pozitīvie aspekti:

- Īpaši pozitīvi novērtēti **nolaižamie saraksti** – tie ir ērti lietojami, nodrošina iespēju pārvietoties arī pēc alfabēta principa.
- **Datuma ievades** risinājums ir ērts un funkcionāls.
- Platforma nodrošina **progresu indikāciju**, kas sniedz lietotājam skaidru priekšstatu par aptaujas aizpildīšanas gaitu.

²⁴ Detalizēts konstatēto kļūdu apraksts ar ekrānuzņēmumiem ir ietverts šī Pētījuma Pielikumā Nr. 4 “Visidati.lv: pieklūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veiktspējas un WCAG neatbilstību analīze)”.

Vienlaicīgi lietotāju testā tika fiksēti šādi trūkumi:

- **Attēliem** nav alternatīvā teksta; lietotājs uztver, ka attēls eksistē, taču nesaņem informāciju par tā saturu.
- Atsevišķos gadījumos tika izmantoti **atzīmes lodziņi**, kas tehniski darbojās kā **radio pogas**, radot neskaidrību par izvēles loģiku.
- Daļā jautājumu izvēles elementi nebija sasaistīti ar etiķetēm, tādēļ lietotājam bija **grūtības saprast, kurš elements ir izvēlēts**; bija nepieciešams “skaitīt” atbilžu pozīcijas.
- **Navigācija ar tastatūru** bija ierobežota – atbilžu izvēle nebija piekļūstama, izmantojot standarta bulttaustiņus, tādēļ lietotājam bija jāizmanto tabulēšanas režīms. Tas norāda uz nepilnīgu radio pogu vai izvēles lauku semantikas īstenojumu.

Kopsavilkumā gan tehniskā pārbaude, gan lietotāju tests sakrīt: **VisiDati** platforma tika novērtēta pozitīvi, īpaši attiecībā uz nolaižamo sarakstu un datuma ievades funkcionalitāti, kā arī progresa indikācijas nodrošināšanu, taču trūkumi saglabājas alternatīvā teksta nodrošināšanā, kontrasta prasību ievērošanā, formu semantikas īstenojumā un kļūdu identificēšanā, kas ietekmē lietojamību personām ar redzes traucējumiem.

3.5. Microsoft Forms

[Microsoft Forms](#) ir ASV uzņēmuma Microsoft Corporation izstrādāta tiešsaistes aptauju un testu platforma, kas ir daļa no Microsoft 365 ekosistēmas. Tā nodrošina ciešu integrāciju ar citiem Microsoft rīkiem (piemēram, Excel, Power BI), kas ļauj efektīvi analizēt iegūtos datus. Platforma tiek plaši izmantota gan uzņēmumos, gan izglītības iestādēs, jo īpaši tajās organizācijās, kur jau darbojas Microsoft risinājumi. Latvijā Microsoft Forms tika identificēta kā viena no piecām populārākajām publiski pieejamajām platformām, ierindojoties trešajā vietā pēc lietošanas biežuma.

Padziļinātā izvērtējuma laikā tika pārbaudīti WCAG 2.1 A/AA kritēriji. Daļa kritēriju konkrētajā formā netika izmantoti (piemēram, noteikti multivides vai īpašas navigācijas risinājumi), tomēr pārbaudītajos gadījumos konstatētas gan atbilstības, gan neatbilstības.

Attiecībā uz multividi tika fiksēts, ka iepriekš ierakstītam saturam nav nodrošināti subtitri (1.2.2 Titri (iepriekš ierakstīti)), nav pieklūstams ne teksta, ne audio apraksts vizuālajam saturam (1.2.3 Audioapraksts vai alternatīva vide (iepriekš ierakstīta)), kā arī nav nodrošināts audioapraksts (1.2.5 Audioapraksts (iepriekš ierakstīts)). Vienlaikus, attēlu alternatīvie teksti šajā pārbaudē bija nodrošināti (1.1.1 Netekstuāls saturs – atbilst).

Formu semantikas ziņā vairākiem ievades laukiem trūka automātiskās aizpildes atribūtu, līdz ar to ievades mērķis netika programmatiski identificēts (1.3.5 Ievades mērķa identificēšana). Tika konstatēts arī gadījums, kur uznirstošais saturs, kas parādās kursoram uzbraucot, neļauj lietotājam pietuvināt vai noturēt rādītāju, saturam nepazūdot (1.4.13 Saturs uznirstošās norādēs vai fokusā). Papildus tam statusa paziņojumi netika automātiski paziņoti ekrānlasītājam (4.1.3 Statusa ziņojumi).

Vienlaikus vairākos aspektos prasības tika ievērotas: informācija un attiecības bija programmatiski sasaistītas un satura secība saglabāja loģiku (1.3.1, 1.3.2), saturs bija lietojams neatkarīgi no ekrāna orientācijas (1.3.4), tika nodrošināta minimālā krāsu kontrasta prasība, teksta palielināšana, plūdma sakārtošana un teksta retinājums (1.4.3, 1.4.4, 1.4.10, 1.4.12), kā arī korekta tastatūras pieejamība bez “slazdiem”, redzams fokuss un jēgpilna fokusa secība (2.1.1, 2.1.2, 2.4.3, 2.4.7). Navigācijas pamatelementi (lapas nosaukums, saites saturs kontekstā, virsraksti un birkas) tika īstenoti atbilstoši, un koda pārsēšana bija korekta²⁵.

Lietotāju testa rezultāti lielā mērā sakrīt ar padziļinātā izvērtējuma atziņām. Saskaņā ar šo testu ir konstatēti sekojošie pozitīvie rezultāti:

- Forma nodrošina **ērtu virsrakstu izmantošanu**, kas atvieglo satura uztveri.
- Nodrošināta iespēja **pārvietoties atpakaļ** un **labot atbildes** gadījumos, kad lietotājs kļūdījies.
- **Video saturs bija pieklūstams**, nodrošinot alternatīvu informācijas sniegšanas veidu.
- Bez grūtībām bija iespējams aizpildīt **datuma lauku**.

²⁵ Detalizēts konstatēto kļūdu apraksts ar ekrānu uzņēmumiem ir ietverts šī Pētījuma Pielikumā Nr. 5 “Microsoft Forms: pieklūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veiktspējas un WCAG neatbilstību analīze)”.

Vienlaicīgi lietotāju testā tika fiksēti arī trūkumi:

- **Alfabētiskā navigācija** nestrādāja, kas ierobežoja iespēju ātrāk izvēlēties atbilstošos variantus nolaižamajos sarakstos.
- Ekrānlasītājs sniedza **pārlietu detalizētu informāciju** par izvēles iespējām (piemēram, norādīja, ka iespējams izvēlēties tikai vienu atbildi).
- Attēlam nebija pievienots **alternatīvais teksts**, un ekrānlasītājs pat **neidentificēja attēlu klātbūtni**, padarot vizuālo saturu pilnībā nepieklūstamu.
- **Skalas jautājuma** tipā lietotājam jā saglabā atmiņā, ko nozīmē skaitļi (piemēram, 1 un 10), jo trūka papildu teksta skaidrojuma par vērtējuma robežām.

Gan tehniskajā pārbaudē, gan lietotāju testos tika apstiprināts, ka platforma funkcionāli ir lietojama un tajā ir vairākas pozitīvas iezīmes (radio pogas un virsraksti, iespēja atgriezties un labot atbildes, atsevišķu lauku viegla aizpildīšana). Vienlaikus abos novērtējumos parādījās būtiski piekļūstamības trūkumi – nepilnības alternatīvo tekstu nodrošināšanā un vizuālā satura uztverē, problēmas ar multivides elementiem (subtitru, audioaprakstu un alternatīvu trūkums), kā arī grūtības navigācijā un atbilstošo pārskatāmībā. Tāpat tika norādīts, ka daži elementi sniedz pārlietu detalizētu vai neskaidru informāciju ekrānlasītājiem, bet skalas jautājumi nav papildināti ar skaidrojumu par vērtējuma robežām.

Kopumā abi novērtējumi savstarpēji papildina viens otru, apstiprinot gan tehniskos, gan praktiskos lietošanas ierobežojumus. **Microsoft Forms** 2024. g. piekļūstamības ziņojumā²⁶ norādīta gandrīz pilnīga atbilstība WCAG prasībām, un vairums kritēriju ir atzīmēti kā “Atbilst”. Tomēr padziļinātais izvērtējums un lietotāju testu rezultāti parādīja, ka praksē saglabājas būtiski trūkumi, tostarp formu marķējuma, datuma izvēles un kļūdu apstrādes piekļūstamība. Tas liecina, ka reālajā lietošanas pieredzē piekļūstamības līmenis ir zemāks par oficiāli deklarēto.

²⁶ Microsoft Corporation (2024). “Microsoft Forms – Accessibility Conformance Report (WCAG 2.2, EN 301 549, Section 508)”. [Microsoft Accessibility](#). Pieejams: [aplūkots 10.09.2025.]

3.6. ArcGIS Survey123

[ArcGIS Survey123](#) ir ASV uzņēmuma Esri izstrādāta starptautiska tiešsaistes aptauju platforma, kas cieši integrēta ar ģeogrāfiskās informācijas sistēmām (GIS). Platformas īpatnība ir iespēja sasaistīt aptauju datus ar kartogrāfisko informāciju, kas ļauj izmantot to telpisko analīžu vajadzībām. Ir būtiski, ka paši platformas izstrādātāji ir publicējuši vadlīnijas, kas sniedz ieteikumus aptauju autoram par pieklūstamības prasību nodrošināšanu²⁷. Latvijā **ArcGIS Survey123** bieži tiek izmantota pašvaldību aptaujās, īpaši gadījumos, kad nepieciešams piesaistīt iedzīvotāju viedokli konkrētām teritorijām vai projektiem.

Pētījumā **ArcGIS Survey123** tika identificēta kā viena no piecām populārākajām publiski pieejamajām platformām, ierindojoties 4. vietā pēc lietošanas biežuma.

Padziļinātā izvērtējuma rezultātā tika konstatēts, ka vairākiem attēliem nebija nodrošināts alternatīvais teksts vai dekoratīvie attēli netika paslēpti no ekrānlasītājiem (1.1.1 Netekstuāls saturs). Formu semantikas un struktūras ziņā vairākiem laukiem trūka programmatiski saistītu birku, kā arī tika fiksēta kļūdaina semantiskā marķēšana (1.3.1 Informācija un attiecības), savukārt satura lasīšanas secība dažviet neatbilda loģiskajai kārtībai (1.3.2 Jēgpilna secība). Atsevišķiem ievades laukiem nebija norādīti automātiskās aizpildes atribūti (1.3.5 Ievades mērķa identificēšana). Daļai teksta un fokusa indikatoriem trūka pietiekama kontrasta (1.4.3 Kontrasts (minimālais); 1.4.11 Netekstuālais kontrasts). Nebija iespējams veikt visas darbības, izmantojot tikai tastatūru (2.1.1 Tastatūra), un tika konstatēti virsraksti, kas nebija pietiekami aprakstoši (2.4.6 Virsraksti un birkas). Pieklūstamais nosaukums dažviet nesakrita ar vizuāli redzamo birku tekstu (2.5.3 Birka nosaukumā). Formās kļūdu paziņojumi bieži neidentificēja lauku vai nesniedza skaidru informāciju par gaidīto datu formātu (3.3.1 Kļūdu identifikācija, 3.3.3 Kļūdu ieteikums). Tāpat tika fiksēts, ka vairākām pogām nebija pieklūstamā nosaukuma vai lomas (4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība)²⁸.

²⁷ ESRI (2023). *Web Accessibility Best Practices for Survey123 Authors*. [ArcGIS Blog](#). Pieejams: [aplūkots 10.09.2025.]

²⁸ Detalizēts konstatēto kļūdu apraksts ar ekrānu uzņēmumiem ir ietverts šī Pētījuma Pielikumā Nr. 6 "ArcGIS Survey123: pieklūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veiktspējas un WCAG neatbilstību analīze)".

Vienlaikus vairāki aspekti bija nodrošināti: satura lasīšanas kārtība saglabāja loģiku (1.3.2 Jēgpilna secība), saturs bija lietojams neatkarīgi no ekrāna orientācijas (1.3.4 Orientācija), tika nodrošināta teksta palielināšana, plūsuma sakārtošana un teksta retinājums (1.4.4 Teksta lieluma maiņa, 1.4.10 Plūsuma sakārtošana, 1.4.12 Teksta retinājums). Turklāt bija nodrošināta lapas nosaukuma piekļūstamība (2.4.2 Vietne ar nosaukumu), jēgpilna fokusa secība un redzams fokuss (2.4.3 Fokusa secība, 2.4.7 Redzams fokuss), kā arī korekta koda parsešana (4.1.1 Parsešana).

Vienlaicīgi lietotāju testā tika fiksēti šādi trūkumi:

- **Kalendāra** ievades risinājums ir daļēji funkcionāls – kalendāru nav iespējams aizvērt, tā parādīšanās ir traucējoša, un kopējā lietojamība tiek vērtēta kā nepietiekama.
- **Kartes funkcionalitāte** lietotājam nebija piekļūstama – ierakstot datus, piedāvātais saraksts nebija piekļūstams ekrānlasītājam, un pa to nebija iespējams pārvietoties ar tastatūru.
- **Skalas jautājuma** tips nebija piekļūstams, un nebija iespējams pārliecinoši noteikt atbilžu izvēli.
- **Vērtēšanas jautājumā ar zvaigznīšu skalu** ekrānlasītājs neatpazīna skaitliskās vērtības (no–līdz), lietotājs uzzināja tikai gala izvēli pēc apstiprināšanas.
- **Sortēšanas tipa jautājums** nebija piekļūstams, un tā dēļ nebija iespējams iesniegt formu.

Gan padziļinātais izvērtējums, gan lietotāju testi parādīja, ka **ArcGIS Survey123** nodrošina pieņemamu piekļūstamības līmeni vienkāršās anketās, tomēr būtiskas problēmas saglabājas sarežģītāku jautājumu tipu un specializētas funkcionalitātes (piemēram, kalendāra, karšu un sortēšanas jautājumu) lietojamībā. Oficiālajā Esri piekļūstamības ziņojumā (VPAT/EN 301 549) liela daļa kritēriju norādīti kā “atbalstīti” vai “daļēji atbalstīti”, taču reālie testi apliecināja vairākas neatbilstības, īpaši attiecībā uz formu laukiem, tastatūras navigāciju, semantisko marķējumu un kļūdu apstrādi.

3.7. LimeSurvey

[LimeSurvey](#) ir atvērtā koda tiešsaistes aptauju platforma, kas radusies Vācijā un tiek uzturēta kā starptautisks projekts. Platforma nodrošina plašu funkcionalitāti un iespēju pielāgot dažādus aptauju tipus, tāpēc to bieži izmanto akadēmiskajā vidē, valsts pārvaldes institūcijās un nevalstiskajās organizācijās. LimeSurvey pieejamība bez licencēšanas maksas ļauj to izmantot plašā lokā, tomēr konkrētā lietošanas pieredze atkarīga no instalācijas un konfigurācijas kvalitātes. Atšķirībā no lielajiem starptautiskajiem komercuzņēmumiem (piemēram, Google vai Microsoft), LimeSurvey neveido oficiālus piekļūstamības atbilstības ziņojumus (VPAT vai EN 301 549 konformitātes pārskatus). Tomēr platformas izstrādātāji un lietotāju kopiena aktīvi iesaistās diskusijās par piekļūstamības problēmām un piedāvā risinājumus, tostarp izstrādājot papildu spraudņus (piemēram, **moreAccessibility**), kas uzlabo semantisko marķējumu un ekrānlasītāju atbalstu, kā arī sniedzot ieteikumus forumos un dokumentācijā. Šāda pieeja norāda, ka piekļūstamības jautājumi tiek risināti kopienas un izstrādātāju līmenī, bet ne caur formāliem atbilstības ziņojumiem kā citiem nozares dalībniekiem²⁹.

Latvijā **LimeSurvey** tika identificēta kā viena no piecām populārākajām publiski pieejamajām platformām, ierindojoties 5. vietā pēc lietošanas biežuma.

Padziļinātā izvērtējumā pārbaudītajos gadījumos tika fiksētas būtiskas neatbilstības: vairākiem attēliem nebija nodrošinātas teksta alternatīvas (1.1.1 Netekstuāls saturs); strukturālajā semantikā saraksti un citi elementi bija marķēti nekorekti (1.3.1 Informācija un attiecības), un ievades laukiem trūka automātiskās aizpildes atribūtu (1.3.5 Ievades mērķa identificēšana). Konstatēta krāsas izmantošana kā vienīgais informācijas nesējs (1.4.1 Krāsas izmantošana), nepietiekams teksta kontrasts (1.4.3 Kontrasts (minimālais)) un zems netekstuālo indikatoru, t.sk. fokusa rādītāja, kontrasts (1.4.11 Netekstuālais kontrasts). Vairākās vietās funkcijas nebija izpildāmas tikai ar tastatūru (2.1.1 Tastatūra); fokuss nonāca slēptos/tukšos elementos (2.4.3 Fokusa secība), atsevišķām vadīklām trūka deskriptīvu birku vai tās neatbilda kontroles mērķim (2.4.6 Virsraksti un birkas), un vietām vispār nebija redzama fokusa indikatora (2.4.7 Redzams

²⁹ LimeSurvey. "Accessibility." [LimeSurvey Manual](#).
SondagesPro. "moreAccessibility plugin." [Extensions for LimeSurvey](#).

fokuss). Piekļūstamais nosaukums neatbilda vizuāli redzamajam birkas tekstam (2.5.3 Birka nosaukumā). Valodas marķējums bija nekorekts gan lapas primārajai valodai (3.1.1 Vietnes valoda), gan atsevišķām satura daļām (3.1.2 Daļu valoda). Formu validācijā trūka kļūdu lauka identifikācijas (3.3.1 Kļūdas identifikācija), nebija pietiekamu birku vai instrukciju, vai tās bija neprecīzas (3.3.2 Birkas vai instrukcijas), un netika sniegts noderīgs ieteikums kļūdu novēršanai (3.3.3 Kļūdas ieteikums). Saderības līmenī atsevišķām pogām trūka piekļūstamā nosaukuma, un tika lietotas nederīgas ARIA lomas (4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība); statusa paziņojumi netika automātiski paziņoti ekrānlasītājam (4.1.3 Statusa ziņojumi)³⁰.

Vienlaikus tika ievērotas vairākas prasības: satura lasīšanas kārtība saglabāja loģiku (1.3.2 Jēgpilna secība), ekrāna orientācija nebija ierobežota (1.3.4 Orientācija), tika nodrošināta teksta palielināšana, plūdma sakārtošana un teksta retinājums (1.4.4 Teksta lieluma maiņa, 1.4.10 Plūdma sakārtošana, 1.4.12 Teksta retinājums), paredzamības prasības par fokusu/ievadi darbojās (3.2.1 Par fokusu, 3.2.2 Par ievadi), kā arī lapas nosaukums un saišu saturs kontekstā bija atbilstoši (2.4.2 Vietne ar nosaukumu, 2.4.4 Saietes saturs (kontekstā) – ja/kur bija piemērojams). Koda parsešana bija korekta (4.1.1 Parsešana).

Savukārt, lietotāju testa gaitā tika konstatēti šādi pozitīvie aspekti:

- Visi **jautājumi bija ievietoti zem virsrakstiem**, kas nodrošināja pārskatāmu struktūru un atviegloja navigāciju.
- Tika pozitīvi novērtēta iespēja izmantot **īsinājumaustiņu *Alt+N***, kas ļāva ērti pārvietoties uz nākamo sadaļu.
- **Datuma** ievades lauku izdevās aizpildīt un forma tika veiksmīgi iesniegta.

Vienlaicīgi lietotāju testā tika fiksēti šādi trūkumi:

- **Nolaižamās izvēlnes** nedarbojās korekti – saraksts netika nolasīts, tas šķita tukšs, un nebija iespējams ievadīt datus manuāli.

³⁰ Detalizēts konstatēto kļūdu apraksts ar ekrānuzņēmumiem ir ietverts šī Pētījuma Pielikumā Nr. 7 “LimeSurvey: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)”.

- **Matricas tipa jautājumā** lietotājam bija jā saglabā prātā skalas vērtības, jo tās netika pietiekami skaidri sasaistītas ar atbilžu iespējām.
- **Kombinētā izvēle**, kas paredzēta elementu secības sakārtošanai, nebija piekļūstama.
- Attēliem nebija pievienoti apraksti vai **alternatīvais teksts**.
- Divus jautājumus nebija iespējams pilnībā aizpildīt, kas kavēja aptaujas veikšanu.

Gan padziļinātais izvērtējums, gan lietotāju testi parādīja, ka **LimeSurvey** nodrošina salīdzinoši labu struktūras skaidrību un atsevišķas noderīgas navigācijas iespējas (piemēram, virsrakstu izmantošana un īsinājumtaustiņi), tomēr būtiskas problēmas saglabājas jautājumu tipu piekļūstamībā un formu elementu marķējumā. Lietotāju testos platforma tika novērtēta samērā pozitīvi, savukārt padziļinātais audits atklāja plašāku neatbilstību spektru – kontrasta un krāsu lietojumā, fokusa vizualizācijā, kā arī kļūdu un statusa ziņojumu piekļūstamībā. Rezultāti norāda, ka no lietotāja skatupunktā galvenās grūtības rodas konkrētos jautājumu tipos, kamēr tehniskā pārbaude identificē sistēmiskas atbilstības problēmas.

3.8. Vispārējie rezultāti

Kā redzams Tabula 1. “Unikālās piekļūstamības kļūdas padziļinātajā izvērtējumā tiešsaistes aptauju platformās” visvairāk unikālo piekļūstamības kļūdu tika fiksēts **LimeSurvey** platformā (18). Nedaudz mazāk, bet joprojām augsts neatbilstību skaits konstatēts **CSP platformā** (15), kā arī **ArcGIS Survey123** un **VisiDati** (katrai pa 14). Vidējā grupā ierindojas **Kantar** (10) un **Google Forms** (10). Savukārt vismazākais kļūdu skaits tika reģistrēts **Microsoft Forms** (6), kas šajā salīdzinājumā uzrādīja relatīvi augstāko atbilstības līmeni.

Tabula 1. Unikālās piekļūstamības kļūdas padziļinātajā izvērtējumā tiešsaistes aptauju platformās

Platforma / uzņēmums	Unikālo kļūdu skaits
LimeSurvey	18
CSP	15
ArcGIS Survey123	13
VisiDati	13
Kantar	10
Google Forms	10
Microsoft Forms	6

Vienlaikus jāņem vērā metodoloģiskais konteksts: profesionālo platformu vērtējumā izmantoti reāli ražotvides piemēri, bet publiski pieejamajās platformās – pētnieku izveidotas aptaujas ar mērķtiecīgi iekļautiem “riskā” elementiem. Līdz ar to konstatējumu intensitāte var atšķirties atkarībā no tā, cik plaši konkrētajā testā bija pārstāvēti dažādie jautājumu tipi un multivides saturs.

Savukārt, kā redzams Tabula 2. Biežāk konstatētie WCAG 2.1 A/AA neatbilstības kritēriji", visbiežāk konstatētās neatbilstības bija saistītas ar ievades mērķa identificēšanu (3.1.3.5) – problēmas tika atrastas visās septiņās vērtētajās platformās. Gandrīz tikpat bieži neatbilstības skāra arī nosaukuma, lomas un vērtības marķējumu (4.1.2), kas tika konstatēts sešās platformās. Piecās platformās tika fiksētas problēmas ar netekstuālo saturu (1.1.1), informācijas un saistību semantisko marķējumu (1.3.1), kontrasta nodrošināšanu (1.4.3) un statusa ziņojumiem (4.1.3).

Salīdzinoši retāk (divās līdz četrās platformās) atkārtojās problēmas ar valodas marķējumu (3.1.1., 3.1.2.), kļūdu identificēšanu un ieteikumiem (3.3.1–3.3.3.), kā arī fokusa secību un redzamību (2.4.3., 2.4.7.). Tikai atsevišķos gadījumos (vienā platformā) tika fiksētas problēmas ar krāsu izmantošanu kā vienīgo informācijas nesēju (1.4.1), plūduma sakārtošanu (1.4.10), teksta lieluma maiņu (1.4.4) un bloku apiešanu (2.4.1).

Tabula 2. Biežāk konstatētie WCAG 2.1 A/AA neatbilstības kritēriji

WCAG punkts	Izpildes kritērijs	Platformu, kur konstatēts pārkāpums, skaits (no 7 platformām)
3.1.3.5	Ievades mērķa identificēšana	7
4.1.2	Nosaukums, loma, vērtība	6
1.1.1	Netekstuāls saturs	5
1.3.1	Informācija un saistības	5
1.4.3	Kontrasts (minimālais)	5
4.1.3	Statusa ziņojumi	5
2.5.3	Birka nosaukumā	4
3.1.1	Vietnes valoda	4
3.1.2	Daļu valoda	4
3.3.1	Kļūdas identificēšana	4
3.3.2	Birkas vai instrukcijas	4
3.3.3	Kļūdas ieteikums	4
1.4.11	Netekstuālais kontrasts	3
2.1.1	Tastatūra	3
2.4.7	Redzams fokuss	3
1.2.2	Titri (iepriekš ierakstīti)	2
1.2.3	Audioapraksts vai alternatīva vide (iepriekš ierakstīti)	2
1.2.5	Audioapraksts (iepriekš ierakstīts)	2
1.3.2	Jēgpilna secība	2
1.4.13	Saturs uznirstošās norādēs vai fokusā	2
2.4.3	Fokusa secība	2

2.4.6	Virsraksti un birkas	2
1.4.1	Krāsas izmantošana	1
1.4.10	Plūduma sakārtošana	1
2.1.2	Bez tastatūras slazda	1
2.4.1	Bloku apiešana	1
2.4.2	Vietne ar nosaukumu	1
3.2.2	Par ievadi	1

Šie dati ilustrē, kurās jomās tiešsaistes aptauju platformas visbiežāk nenodrošina atbilstošu pieklūstamības un iekļaušanas līmeni personām ar invaliditāti:

- 1) Galvenais konstatējums ir saistīts ar **ievades lauku mērķa identificēšanu**, kas neatbilstoši īstenota septiņās vērtētajās platformās. Tas nozīmē, ka palīgtehnoloģiju lietotāji (piemēram, ekrānlasītāju lietotāji) nesaņem nepieciešamo informāciju par to, kam konkrētais ievades lauks ir paredzēts, līdz ar to nav iespējams viennozīmīgi noteikt, vai ievades lauks attiecas uz vārdu, e-pastu, vecumu vai citu datu kategoriju.
- 2) **Biežāk sastopamās problēmas**, piemēram, alternatīvā teksta trūkums, nepietiekams kontrasta nodrošinājums, nepilnīgi kļūdu paziņojumi vai neapzīmēti interaktīvie elementi, norāda uz to, ka būtiski pieklūstamības priekšnoteikumi personām ar redzes traucējumiem praksē netiek nodrošināti.
- 3) **Vidējā biežuma problēmas** ietver nekorektu valodas marķējumu, fokusa secības nepilnības un tastatūras lietojamības ierobežojumus. Šie konstatējumi liecina, ka vairumā gadījumu platformas nepilnīgi ievēro strukturālās pieklūstamības principus – satura loģisko uzbūvi un lietotāja mijiedarbības plūsmu.
- 4) **Reti sastopamās problēmas** (piemēram, krāsas izmantošana kā vienīgais informācijas nesējs, satura nepārkārtošanās mazākos ekrānos vai iespējas apiet atkārtotus blokus trūkums) norāda, ka atsevišķi universālā dizaina principi tiek īstenoti nepietiekami konsekventi, tomēr šie aspekti nav identificējami kā būtiskākie pieklūstamības šķēršļi.

Apkopojot konstatēto, jāsecina, ka lielākie pieklūstamības izaicinājumi saistīti nevis ar sarežģītām vai specifiskām funkcionalitātēm, bet ar pamata elementiem — ievades laukiem, etiķetēm, kontrasta nodrošinājumu un skaidriem norādījumiem. Šo elementu korekta ieviešana ir būtisks priekšnoteikums, lai visiem lietotājiem, tostarp personām ar invaliditāti, tiktu nodrošināta pilnvērtīga iespēja izmantot tiešsaistes aptauju platformas.

Lai sasaistītu konstatētās WCAG neatbilstības ar to praktisko ietekmi uz dažādām lietotāju grupām, tika veikta analīze, izmantojot EN 301 549 funkcionālās veikspējas priekšrakstus. Rezultāti atspoguļo, cik daudzas neatbilstības katrā platformā skar konkrēto lietotāju grupu - jo lielāks skaits, jo augstāks pieklūstamības šķēršļu līmenis (sk.Tabula 3. Neatbilstību skaits pēc lietotāju grupām (funkcionālās veikspējas analīze)).

Tabula 3. Neatbilstību skaits pēc lietotāju grupām (funkcionālās veikspējas analīze)

Lietotāju grupa	CSP	Kantar	ArcGIS	LimeSurvey	Google	VisiDati	Microsoft
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	2	3	2	3	2	2	1
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	10	8	9	13	7	8	3
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	6	3	4	6	2	2	0
Lietošana ar pasliktinātu redzi	12	9	10	14	6	9	2
Lietošana nedzirdot	2	3	2	3	2	2	1
Lietošana neredzot	9	7	9	11	5	7	2
Lietošana, neuztverot krāsas	1	2	2	3	0	2	0

Analīze parāda, ka vislielākie šķēršļi tiešsaistes aptauju pieklūstamībā ir sastopami lietotājiem ar redzes traucējumiem — gan ar daļēju redzes pasliktināšanos, gan ar pilnīgu neredzību. Šīs problēmas ir īpaši izteiktas **CSP** un **LimeSurvey** platformās, kur konstatēts visaugstākais neatbilstību skaits. Otrs nozīmīgais problemātikas virziens ir lietotāju grupa ar kognitīvajiem, valodas vai mācīšanās traucējumiem: vairākās platformās šajā jomā neatbilstību skaits

pārsniedza desmit (piemēram, **ArcGIS, LimeSurvey, CSP**). Savukārt dzirdes traucējumu un krāsu uztveres ierobežojumu ietekme ir relatīvi mazāka, jo tipiskās aptaujās reti tiek izmantots multivides saturs vai krāsa kā vienīgais informācijas nesējs. Platformu salīdzinājumā viszemāko neatbilstību līmeni visās lietotāju grupās uzrādīja **Microsoft Forms**.

Tabula 4. Piekļūstamības problēmu izplatība lietotāju grupu griezumā” arī demonstrē, ka problēmas tiešsaistes aptauju piekļūstamībā ir universāli konstatētas visās platformās lietotājiem ar dzirdes traucējumiem (gan daļējiem, gan pilnīgiem), redzes traucējumiem (gan pasliktinātu redzi, gan pilnīgu neredzību), kā arī personām ar kognitīviem, valodas vai mācīšanās traucējumiem, kas nozīmē, ka neviena platforma nav pilnībā piekļūstama šīm grupām un riski šeit ir universāli. Plaši izplatītas problēmas novērojamas arī lietotājiem ar kustību traucējumiem, jo neatbilstības tika konstatētas sešās no septiņām platformām (85,7%), kas norāda uz nepietiekamu tastatūras piekļūstamības un interaktīvo elementu vadības nodrošinājumu. Savukārt lietotāji ar krāsu uztveres traucējumiem saskaras ar šķēršļiem piecās platformās (71,4%). Līdz ar to dati uzskatāmi parāda, ka neviena no Latvijā lietotajām tiešsaistes aptauju platformām nenodrošina pilnīgu piekļūstamību nevienai lietotāju grupai.

Tabula 4. Piekļūstamības problēmu izplatība lietotāju grupu griezumā

Lietotāju grupa	Platformu skaits ar neatbilstībām (no 7)	Procenti (%)
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	7	100,0%
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	7	100,0%
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	6	85,7%
Lietošana ar pasliktinātu redzi	7	100,0%
Lietošana nedzirdot	7	100,0%
Lietošana neredzot	7	100,0%
Lietošana, neuztverot krāsas	5	71,4%

4. Secinājumi un rekomendācijas

Pētījuma rezultāti apstiprina, ka pieklūstamība tiešsaistes aptauju platformās Latvijā un starptautiskā mērogā joprojām nav nodrošināta pietiekamā līmenī. Lai gan vairākās platformās fiksēti atsevišķi pozitīvi risinājumi un lietotāju testos novērtēta vienkāršāku formu lietojamība, lielākoties konstatētās nepilnības skar tieši pamata elementus — ievades laukus, etiķetes, kontrastu un kļūdu apstrādi.

Galvenie secinājumi:

- 1) Pētījuma rezultāti apliecina, ka neviena no izvērtētajām tiešsaistes aptauju platformām pilnībā neatbilda WCAG 2.1 AA līmeņa prasībām. Būtiskākās neatbilstības fiksētas pamata elementu pieklūstamība – formu lauku mērķa identificēšanā, alternatīvā teksta nodrošināšanā, kontrasta prasībās, valodas marķējumā un kļūdu apstrādē;
- 2) Vislielākie pieklūstamības riski konstatēti personām ar redzes traucējumiem (gan daļēju, gan pilnīgu), kā arī ar kognitīvajiem, valodas vai mācīšanās traucējumiem. Šīs grupas bija ietekmētas visās platformās, un neatbilstību skaits **CSP** un **LimeSurvey** platformās pārsniedza desmit.
- 3) Platformās ar plašāku funkcionalitāti (piemēram, **ArcGIS Survey123**, **LimeSurvey**) tika konstatēts lielāks neatbilstību skaits, kas norāda, ka papildu jautājumu tipi un interaktīvi risinājumi palielina pieklūstamības riskus.
- 4) Publiski pieejamās platformas (**Google Forms**, **Microsoft Forms**) kopumā nodrošina pieņemamu lietojamību vienkāršās anketās, taču būtiskas problēmas saglabājas sarežģītākos jautājumu tipos un multivides izmantojumā.
- 5) Savukārt starp profesionālām platformām īpaši **CSP** izstrādātā sistēma, uzrādīja būtiskas nepilnības gan tehniskajā, gan lietotāju testā, kas liecina par nepietiekamu pieklūstamības nodrošinājumu valsts pārvaldes līmeņa risinājumos.
- 6) Pētījums apliecina, ka pieklūstamība nav tikai tehnisks jautājums – netipisku un sarežģītu jautājumu gadījumā pieklūstamību var būtiski uzlabot ar vienkāršu un saprotamu skaidrojumu, kas ir programmatiski sasaistīts ar jautājumu un pieklūstams ar palīgtehnoloģijām.

Rekomendācijas

Ņemot vērā konstatētos rezultātus, nepieciešami gan īstermiņa, gan ilgtermiņa pasākumi, lai nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi aptaujām un atbilstību normatīvajām prasībām.

1) Valsts sektoram:

- Nodrošināt CSP aptauju platformas modernizāciju, ieviešot WCAG 2.1 AA līmeņa atbilstību kā obligātu prasību. Tas ietver gan tehniskus uzlabojumus (formu marķējums, kontrasts, navigācija ar tastatūru), gan lietojamības pilnveidi personām ar invaliditāti.

2) Privātajam sektoram un pētniecības uzņēmumiem:

- Nodrošināt, ka pētniecības uzņēmumu izmantotās platformas tiek atvērtas neatkarīgai testēšanai, lai garantētu objektīvu pieklūstamības izvērtējumu.
- Sagatavot un publicēt pieklūstamības atbilstības ziņojumus (VPAT vai EN 301 549), tos regulāri aktualizējot un salīdzinot ar reālās lietotāju pieredzes rezultātiem.

3) Platformu izstrādātājiem:

- Novērst būtiskākās neatbilstības: nodrošināt, ka visiem formu laukiem ir skaidri un programmatiski sasaistīti nosaukumi, ievades mērķi un paskaidrojumi; visiem attēliem ir alternatīvais teksts; teksta un fona kontrasts atbilst minimālajām prasībām; kļūdu paziņojumi skaidri identificē kļūdaino lauku un sniedz lietotājam ieteikumu labojumam.
- Uzlabot sarežģītāku jautājumu tipu (piemēram, skalas, matricas, šķirošanas vai kartes jautājumu) pieklūstamību, nodrošinot pilnvērtīgu izmantošanu ar tastatūru un ekrānlasītājiem.
- Nodrošināt, ka statusa ziņojumi (piemēram, “Jūsu atbilde ir saglabāta”, “Šis lauks nav aizpildīts”) tiek automātiski paziņoti ekrānlasītājiem, izmantojot atbilstošus semantiskos marķējumus. Tāpat jānodrošina, ka arī kļūdu paziņojumi ir pieklūstami ekrānlasītājiem un atbilst lietojamības principiem — tie sniedz ne tikai informāciju par kļūdu, bet arī skaidru norādi, kā to novērst. Tas garantē, ka lietotāji ar redzes traucējumiem saņem tādu pašu un praktiski izmantojamu informāciju kā pārējie lietotāji.

4) Izglītības iestādēm

– Lai veicinātu ilgtspējīgu pieklūstamības kultūras attīstību, augstākās izglītības iestādēm ieteicams savos iekšējos normatīvajos aktos un metodiskajos materiālos iekļaut vadlīnijas par tiešsaistes aptauju pieklūstamību. Šādu vadlīniju nodrošināšana studentiem, kuri veido aptaujas studiju un pētniecības vajadzībām, palīdzētu nostiprināt pieklūstamības principus akadēmiskajā vidē un veicinātu nākamo pētnieku un profesionāļu izpratni par iekļaujošu datu vākšanu.

5) Aptauju autoriem:

– Pielietot lietotājcentrētu pieeju: iesaistīt personas ar invaliditāti aptauju izstrādes un testēšanas posmā vienlaikus veidojot saturu ar domu, ka to varētu aizpildīt arī neredzīgs lietotājs. Jāizvairās no formulējumiem, kas apraksta tikai krāsas vai vizuālo izvietojumu attēlā, kā arī jāņem vērā skaņas testēšanas ierobežojumi. Ja noteiktas produkta prasības tomēr paredz šādu risinājumu izmantošanu, nepieciešams izvērtēt iespējamās izslēgšanas un diskriminācijas riskus un nodrošināt alternatīvus pieklūstamus risinājumus.

– Izmantot vienkāršu, skaidru valodu un izvairīties no pārmērīgi sarežģītiem jautājumu tiem.

– Sarežģītākiem jautājumiem pievienot īsus, programmatiski sasaistītus paskaidrojumus vai piemērus, kas pieklūstami ar palīgtechnoloģijām. Šādi paskaidrojumi palīdz visiem lietotājiem saprast, kā aizpildīt jautājumu, bet neredzīgam lietotājam tie var kalpot arī kā norāde vai atskaites punkts, ka atbildes sniegšana nav iespējama vai ka tā nesasniedz paredzētos mērķus³¹.

Noslēgumā jāuzsver, ka ilgtspējīgs risinājums pieklūstamības uzlabošanai iespējams tikai tad, ja pieklūstamības principi tiek integrēti visos aptauju izstrādes un īstenošanas posmos. Tas nozīmē

³¹ Piemēram, ja paskaidrojumā norādīts, ka atbilžu varianti ir jāsakārto secībā vai ka vērtējums ir jāizvēlas skalā no 1 līdz 5, bet ekrānlasītājs šādu funkcionalitāti neatbalsta vai nenolasa vērtības (piemēram, attēlotas kā piecas zvaigznītes), lietotājs var saprast, ka konkrētais jautājums nav pieklūstams. Tas samazina risku sniegt nepareizu atbildi vai radīt neprecīzus datus.

ne tikai tehniskus uzlabojumus platformu līmenī, bet arī vienotu **labās prakses vadlīniju** ieviešanu Latvijā, balstoties uz universālā dizaina principiem un starptautiskajiem piemēriem. Vienlaikus būtiska ir cilvēku ar invaliditāti praktiska iesaiste gan testēšanā, gan izstrādē, lai nodrošinātu, ka aptauju rīki un saturs ir pielāgoti reālajām vajadzībām un sniedz vienlīdzīgas iespējas piedalīties ikvienam respondentam.

Pielikumi

Pielikums Nr. 1. Kantar Latvia: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums

(funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)

[Testa vietne](#)

Funkcionalitātes veikspējas novērtējums

Funkcionalitātes veikspējas priekšraksts ir veids, kā novērtēt, vai digitāls produkts, piemēram, tīmekļvietne, ir lietojams cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, nevis tikai atbilst tehniskajiem standartiem. Balstoties uz ASV Piekļūstamības padomes (angl. U.S. Access Board) izstrādāto oficiālo kartējumu, kas sasaista WCAG 2.0 AA kritērijus ar EN 301 549 standarta funkcionālās veikspējas priekšrakstiem, ir iespējams noteikt, cik daudz neatbilstību ir konstatētas attiecībā uz konkrētiem funkcionālās veikspējas priekšrakstiem. Šajā tīmekļa vietnē unikālo neatbilstību skaits ir **10**.

Funkcionālās veikspējas priekšraksts	Unikālo neatbilstību skaits
Lietošana ar pasliktinātu redzi	9
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	8
Lietošana neredzot	7
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	3
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	3
Lietošana nedzirdot	3
Lietošana, neuztverot krāsas	2

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem

WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kritēriji nosaka tehniskās prasības, lai tīmekļvietne būtu uztverama, darbināma, saprotama un noturīga. Pārkāpumi pret šiem kritērijiem norāda, ka noteiktas lietotāju grupas nevar pilnvērtīgi piekļūt saturam vai izmantot funkcionalitāti.

Šajā pielikumā uzskaitītās neatbilstības ir grupētas pēc WCAG kritērijiem. Pie katras neatbilstības norādīts:

- **ID numurs** (iekšējai izsekojamībai),

- lapas/fragments, kur problēma tika konstatēta,
- kļūdas raksturojums,
- atsauce uz ekrānuznēmumu.

9.1.1.1 Netekstuāls saturs

- ID: 101 Nav teksta alternatīvas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 101-1](#)

9.1.4.3 Kontrasts (minimālais)

- ID: 114 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 114-1](#)
- ID: 114 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 114-2](#)
- ID: 114 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 114-3](#)
- ID: 164 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 164-1](#)
- ID: 164 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 164-2](#)

9.2.4.2 Vietne ar nosaukumu

- ID: 128 Ekrāna nosaukums vai galvenais virsraksts neidentificē ekrāna mērķi. — [Kļūdas ekrānuznēmums 128-1](#)

9.3.1.1 Vietnes valoda

- ID: 138 Lang atribūta vērtība, kas ir izmantots, lai norādītu lapas primāro valodu, ir nepareiza. — [Kļūdas ekrānuznēmums 138-1](#)
- ID: 138 Lang atribūta vērtība, kas ir izmantots, lai norādītu lapas primāro valodu, ir nepareiza. — [Kļūdas ekrānuznēmums 138-2](#)

9.3.1.2 Daļu valoda

- ID: 139 Valodas izmaiņas satura daļai nav programmatiski parādītas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 139-1](#)

9.3.3.1 Kļūdas identifikācija

- ID: 194 Formas lauks ar ievadītu kļūdu nav identificēts tekstā, vai teksta alternatīvā, vai ar programmētu asociāciju. — [Kļūdas ekrānuznēmums 194-1](#)

- **ID: 194** Formas lauks ar ievadītu kļūdu nav identificēts tekstā, vai teksta alternatīvā, vai ar programmētu asociāciju. — [Kļūdas ekrānuznēmums 194-2](#)

9.3.3.2 Birkas vai instrukcijas

- **ID: 195** Nav redzama vizuāla birka un šī lauka mērķis nav skaidrs bez vizuālas birkas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 195-1](#)

9.3.3.3 Kļūdas ieteikums

- **ID: 146** Nav ieteikuma, kā novērst validācijas kļūdu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 146-1](#)

9.4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība

- **ID: 199** Pogas nospiestais stāvoklis netiek nodots ekrāna lasītāja lietotājiem. — [Kļūdas ekrānuznēmums 199-1](#)

9.4.1.3 Statusa ziņojumi

- **ID: 150** Statusa ziņojums netiek automātiski paziņots ekrāna lasītājam. — [Kļūdas ekrānuznēmums 150-1](#)
- **ID: 200** Statusa ziņojums netiek automātiski paziņots ekrāna lasītājam. — [Kļūdas ekrānuznēmums 200-1](#)

Pielikums Nr. 2. Centrālā statistikas pārvalde: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)

[Testa vieta](#)

Funkcionalitātes veikspējas novērtējums

Funkcionalitātes veikspējas priekšraksts ir veids, kā novērtēt, vai digitāls produkts, piemēram, tīmekļvietne, ir lietojams cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, nevis tikai atbilst tehniskajiem standartiem. Balstoties uz ASV Piekļūstamības padomes (angl. U.S. Access Board) izstrādāto oficiālo kartējumu, kas sasaista WCAG 2.0 AA kritērijus ar EN 301 549 standarta funkcionālās veikspējas priekšrakstiem, ir iespējams noteikt, cik daudz neatbilstību ir konstatētas attiecībā uz konkrētiem funkcionālās veikspējas priekšrakstiem. Šajā tīmekļa vietnē unikālo neatbilstību skaits ir **15**.

Funkcionālās veikspējas priekšraksts	Unikālo neatbilstību skaits
Lietošana ar pasliktinātu redzi	12
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	10
Lietošana neredzot	9
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	6
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	2
Lietošana nedzirdot	2
Lietošana, neuztverot krāsas	1

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem

WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kritēriji nosaka tehniskās prasības, lai tīmekļvietne būtu uztverama, darbināma, saprotama un noturīga. Pārkāpumi pret šiem kritērijiem norāda, ka noteiktas lietotāju grupas nevar pilnvērtīgi piekļūt saturam vai izmantot funkcionalitāti.

Šajā pielikumā uzskaitītās neatbilstības ir grupētas pēc WCAG kritērijiem. Pie katras neatbilstības norādīts:

- **ID numurs** (iekšējai izsekojamībai),
- **lapas/fragments**, kur problēma tika konstatēta,
- **kļūdas raksturojums**,

- atsauce uz **ekrānuznēmumu**.

9.1.3.1 Informācija un saistības

- ID: 7 Teksts izskatās un funkcionē kā sadaļas virsraksts, bet nav attiecīgi marķēts. — [Kļūdas ekrānuznēmums 7-1](#)
- ID: 57 Formas elements nav pareizi saistīts ar savu redzamo etiķeti, ne tieši, ne netieši — [Kļūdas ekrānuznēmums 57-1](#)
- ID: 57 Formas elements nav pareizi saistīts ar savu redzamo etiķeti, ne tieši, ne netieši — [Kļūdas ekrānuznēmums 57-2](#)
- ID: 57 Formas elements nav pareizi saistīts ar savu redzamo etiķeti, ne tieši, ne netieši — [Kļūdas ekrānuznēmums 57-3](#)

9.1.3.2 Jēgpilna secība

- ID: 58 Ekrāna lasītāja satura lasīšanas secība maina satura paredzēto nozīmi. — [Kļūdas ekrānuznēmums 58-1](#)

9.1.3.5 Ievades mērķa identificēšana

- ID: 61 Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Kļūdas ekrānuznēmums 61-1](#)

9.1.4.13 Saturs uznirstošās norādēs vai fokusā

- ID: 20 Neizdodas noraidīt papildu saturu bez peles kursora vai klaviatūras fokusa pārvietošanas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 20-1](#)
- ID: 20 Neizdodas noraidīt papildu saturu bez peles kursora vai klaviatūras fokusa pārvietošanas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 20-2](#)

9.1.4.3 Kontrasts (minimālais)

- ID: 14 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 14-1](#)
- ID: 14 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 14-2](#)
- ID: 14 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 14-3](#)

9.2.1.1 Tastatūra

- ID: 21 Nav iespējams veikt funkciju, izmantojot tikai klaviatūru uz tā paša ekrāna vai atbilstošā alternatīvā versijā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 21-1](#)

9.2.1.2 Bez tastatūras slazda

- ID: 22 Eksistē tastatūras slazds. — [Kļūdas ekrānuznēmums 22-1](#)
- ID: 72 Eksistē tastatūras slazds. — [Kļūdas ekrānuznēmums 72-1](#)

9.2.4.1 Bloku apiešana

- ID: 27 Lapa neietver vismaz vienu no šādiem elementiem: pārlekšanas saiti, pareizu virsrakstu struktūru, HTML5 sadaļu elementus vai ARIA orientierus. — [Kļūdas ekrānuznēmums 27-1](#)

9.2.4.3 Fokusa secība

- ID: 79 Tastatūras fokusa secība nav loģiska tādā veidā, ka tas ietekmē satura nozīmi vai darbību. — [Kļūdas ekrānuznēmums 79-1](#)

9.2.4.7 Redzams fokuss

- ID: 83 Vizuālā fokusa indikatora nav. — [Kļūdas ekrānuznēmums 83-1](#)

9.2.5.3 Birka nosaukumā

- ID: 86 Vizuāli redzams nosaukums nav piekļūstamajā nosaukumā, jo birka nav saistīta ar kontrolelementu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 86-1](#)

9.3.1.1 Vietnes valoda

- ID: 38 Lang atribūts, kas ir izmantots, lai norādītu lapas primāro valodu, nav elementā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 38-1](#)

9.3.1.2 Daļu valoda

- ID: 89 Valodas izmaiņas satura daļai nav programmatiski parādītas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 89-1](#)

9.3.3.2 Birkas vai instrukcijas

- ID: 95 Nav redzama vizuāla birka un šī lauka mērķis nav skaidrs bez vizuālas birkas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 95-1](#)

9.4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība

- ID: 99 Veidlapas laukam nav ne tieša, ne netieša attiecības, kā arī trūkst nosaukuma, aria-labelledby, aria-label vai viettura atribūta. — [Klūdas ekrānuznēgums 99-1](#)

Pielikums Nr. 3. Google Forms: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)

[Testa vietne](#)

Funkcionalitātes veikspējas novērtējums

Funkcionalitātes veikspējas priekšraksts ir veids, kā novērtēt, vai digitāls produkts, piemēram, tīmekļvietne, ir lietojams cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, nevis tikai atbilst tehniskajiem standartiem. Balstoties uz ASV Piekļūstamības padomes (angl. U.S. Access Board) izstrādāto oficiālo kartējumu, kas sasaista WCAG 2.0 AA kritērijus ar EN 301 549 standarta funkcionālās veikspējas priekšrakstiem, ir iespējams noteikt, cik daudz neatbilstību ir konstatētas attiecībā uz konkrētiem funkcionālās veikspējas priekšrakstiem. Šajā tīmekļa vietnē unikālo neatbilstību skaits ir **10**.

Funkcionālās veikspējas priekšraksts	Unikālo neatbilstību skaits
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	7
Lietošana ar pasliktinātu redzi	6
Lietošana neredzot	5
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	2
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	2
Lietošana nedzirdot	2

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem

WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kritēriji nosaka tehniskās prasības, lai tīmekļvietne būtu uztverama, darbināma, saprotama un noturīga. Pārkāpumi pret šiem kritērijiem norāda, ka noteiktas lietotāju grupas nevar pilnvērtīgi piekļūt saturam vai izmantot funkcionalitāti.

Šajā pielikumā uzskaitītās neatbilstības ir grupētas pēc WCAG kritērijiem. Pie katras neatbilstības norādīts:

- **ID numurs** (iekšējai izsekojamībai),
- **lapas/fragments**, kur problēma tika konstatēta,
- **kļūdas raksturojums**,
- atsauce uz **ekrānuznēmumu**.

9.1.1.1 Netekstuāls saturs

- **ID:** 401 Nav teksta alternatīvas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 401-1](#)

9.1.2.2 Titri (iepriekš ierakstīti)

- **ID:** 403 Multivides saturam nav pieejami subtitri. — [Kļūdas ekrānuznēmums 403-1](#)

9.1.2.3 Audioapraksts vai alternatīva vide (iepriekš ierakstīta)

- **ID:** 404 Nav pieejams ne teksta, ne audio apraksts vizuālajam saturam. — [Kļūdas ekrānuznēmums 404-1](#)

9.1.2.5 Audioapraksts (iepriekš ierakstīts)

- **ID:** 406 Audio apraksts nav nodrošināts. — [Kļūdas ekrānuznēmums 406-1](#)

9.1.3.1 Informācija un saistības

- **ID:** 457 Teksts izskatās un funkcionē kā sadaļas virsraksts, bet nav attiecīgi marķēts. — [Kļūdas ekrānuznēmums 457-1](#)
- **ID:** 457 Teksts izskatās un funkcionē kā sadaļas virsraksts, bet nav attiecīgi marķēts. — [Kļūdas ekrānuznēmums 457-2](#)

9.1.3.5 Ievades mērķa identificēšana

- **ID:** 461 Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Kļūdas ekrānuznēmums 461-1](#)

9.1.4.11 Netekstuālais kontrasts

- **ID:** 468 Aktīvās komponentes stāvoklim trūkst kontrasta attiecības 3:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 468-1](#)

9.2.4.7 Redzams fokuss

- **ID:** 483 Vizuālā fokusa indikatora nav. — [Kļūdas ekrānuznēmums 483-1](#)

9.4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība

- ID: 499 Iframe trūkst nosaukuma. — [Klūdas ekrānuznēmums 499-1](#)

9.4.1.3 Statusa ziņojumi

- ID: 500 Statusa ziņojums netiek automātiski paziņots ekrāna lasītājam. — [Klūdas ekrānuznēmums 500-1](#)

Pielikums Nr. 4. Visidati.lv: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)

[Testa vietne](#)

Funkcionalitātes veikspējas novērtējums

Funkcionalitātes veikspējas priekšraksts ir veids, kā novērtēt, vai digitāls produkts, piemēram, tīmekļvietne, ir lietojams cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, nevis tikai atbilst tehniskajiem standartiem. Balstoties uz ASV Piekļūstamības padomes (angl. U.S. Access Board) izstrādāto oficiālo kartējumu, kas sasaista WCAG 2.0 AA kritērijus ar EN 301 549 standarta funkcionālās veikspējas priekšrakstiem, ir iespējams noteikt, cik daudz neatbilstību ir konstatētas attiecībā uz konkrētiem funkcionālās veikspējas priekšrakstiem. Šajā tīmekļa vietnē unikālo neatbilstību skaits ir **13**.

Funkcionālās veikspējas priekšraksts	Unikālo neatbilstību skaits
Lietošana ar pasliktinātu redzi	10
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	8
Lietošana neredzot	7
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	2
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	2
Lietošana nedzirdot	2
Lietošana, neuztverot krāsas	2

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem

WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kritēriji nosaka tehniskās prasības, lai tīmekļvietne būtu uztverama, darbināma, saprotama un noturīga. Pārkāpumi pret šiem kritērijiem norāda, ka noteiktas lietotāju grupas nevar pilnvērtīgi piekļūt saturam vai izmantot funkcionalitāti.

Šajā pielikumā uzskaitītās neatbilstības ir grupētas pēc WCAG kritērijiem. Pie katras neatbilstības norādīts:

- **ID numurs** (iekšējai izsekojamībai),
- **lapas/fragments**, kur problēma tika konstatēta,
- **kļūdas raksturojums**,
- atsauce uz **ekrānuznēmumu**.

9.1.1.1 Netekstuāls saturs

- **ID: 501 Lapa: Navigācijas elementi, attēli** - Nav teksta alternatīvas. — [Klūdas ekrānuznēmums 501-1](#)
- **ID: 501 Lapa: Navigācijas elementi, attēli** - Nav teksta alternatīvas. — [Klūdas ekrānuznēmums 501-2](#)

9.1.3.1 Informācija un saistības

- **ID: 557 Lapa: Formas elementi** - Formu kontrolelementu grupa nav saistīta ar tās grupas birku. Bez grupas birkas nevar saprast individuālo kontrolelementu mērķi grupā. — [Klūdas ekrānuznēmums 557-1](#)

9.1.3.5 Ievades mērķa identificēšana

- **ID: 561 Lapa: Formas elementi** - Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Klūdas ekrānuznēmums 561-1](#)

9.1.4.10 Plūduma sakārtošana

- **ID: 517 Lapa: Navigācijas elementi, attēli** - Kad lapa tiek pielāgota platumam, kas ekvivalents 320 pikseļiem, saturs nepārkārtojas, lai ietilptu skata laukumā horizontāli. — [Klūdas ekrānuznēmums 517-1](#)

9.1.4.3 Kontrasts (minimālais)

- ID: 514 Lapa: *Navigācijas elementi, attēli* - Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 514-1](#)
- ID: 514 Lapa: *Navigācijas elementi, attēli* - Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 514-2](#)
- ID: 514 Lapa: *Navigācijas elementi, attēli* - Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 514-3](#)
- ID: 564 Lapa: *Formas elementi* - Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 564-1](#)
- ID: 564 Lapa: *Formas elementi* - Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 564-2](#)

9.2.5.3 Birka nosaukumā

- ID: 586 Lapa: *Formas elementi* - Vizuāli redzams nosaukums nav piekļūstamajā nosaukumā, jo birka nav saistīta ar kontrolelementu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 586-1](#)

9.3.1.1 Vietnes valoda

- ID: 538 Lapa: *Navigācijas elementi, attēli* - Lang atribūts, kas ir izmantots, lai norādītu lapas primāro valodu, nav elementā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 538-1](#)

9.3.2.2 Par ievadi

- ID: 591 Lapa: *Formas elementi* - Kamēr lietotājs maina lietotāja saskarnes iestatījumus, bez brīdinājuma notiek konteksta maiņa. — [Kļūdas ekrānuznēmums 591-1](#)

9.3.3.1 Kļūdas identifikācija

- ID: 594 Lapa: *Formas elementi* - Formas lauks ar ievadītu kļūdu nav identificēts tekstā, vai teksta alternatīvā, vai ar programmētu asociāciju. — [Kļūdas ekrānuznēmums 594-1](#)

9.3.3.2 Birkas vai instrukcijas

- ID: 595 Lapa: *Formas elementi* - Pieprasītais lauks netiek identificēts ar kādu no sekojošajiem veidiem: tā birku, formas līmeņa instrukcijām vai kļūdas ziņojumu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 595-1](#)

9.3.3.3 Kļūdas ieteikums

- ID: 596 Lapa: *Formas elementi* - Nav ieteikuma, kā novērst validācijas kļūdu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 596-1](#)

9.4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība

- **ID: 599 Lapa:** *Formas elementi* - Veidlapas kontrole nav programmēti saistīta ar tās redzamo birku. — [Kļūdas ekrānuņēmums 599-1](#)

9.4.1.3 Statusa ziņojumi

- **ID: 600 Lapa:** *Formas elementi* - Statusa ziņojums netiek automātiski paziņots ekrāna lasītājam. — [Kļūdas ekrānuņēmums 600-1](#)
- **ID: 600 Lapa:** *Formas elementi* - Statusa ziņojums netiek automātiski paziņots ekrāna lasītājam. — [Kļūdas ekrānuņēmums 600-2](#)

Pielikums Nr. 5. Microsoft Forms: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)

[Testa vietne](#)

Funkcionalitātes veikspējas novērtējums

Funkcionalitātes veikspējas priekšraksts ir veids, kā novērtēt, vai digitāls produkts, piemēram, tīmekļvietne, ir lietojams cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, nevis tikai atbilst tehniskajiem standartiem. Balstoties uz ASV Piekļūstamības padomes (angl. U.S. Access Board) izstrādāto oficiālo kartējumu, kas sasaista WCAG 2.0 AA kritērijus ar EN 301 549 standarta funkcionālās veikspējas priekšrakstiem, ir iespējams noteikt, cik daudz neatbilstību ir konstatētas attiecībā uz konkrētiem funkcionālās veikspējas priekšrakstiem. Šajā tīmekļa vietnē unikālo neatbilstību skaits ir **6**.

Funkcionālās veikspējas priekšraksts	Unikālo neatbilstību skaits
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	3
Lietošana ar pasliktinātu redzi	2
Lietošana neredzot	2
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	1
Lietošana nedzirdot	1

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem

WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kritēriji nosaka tehniskās prasības, lai tīmekļvietne būtu uztverama, darbināma, saprotama un noturīga. Pārkāpumi pret šiem kritērijiem norāda, ka noteiktas lietotāju grupas nevar pilnvērtīgi piekļūt saturam vai izmantot funkcionalitāti.

Šajā pielikumā uzskaitītās neatbilstības ir grupētas pēc WCAG kritērijiem. Pie katras neatbilstības norādīts:

- **ID numurs** (iekšējai izsekojamībai),
- **lapas/fragments**, kur problēma tika konstatēta,
- **kļūdas raksturojums**,
- atsauce uz **ekrānuņēmumu**.

9.1.2.2 Titri (iepriekš ierakstīti)

- ID: 603 Multivides saturam nav pieejami subtitri. — [Klūdas ekrānuznēmums 603-1](#)

9.1.2.3 Audioapraksts vai alternatīva vide (iepriekš ierakstīta)

- ID: 604 Nav pieejams ne teksta, ne audio apraksts vizuālajam saturam. — [Klūdas ekrānuznēmums 604-1](#)

9.1.2.5 Audioapraksts (iepriekš ierakstīts)

- ID: 606 Audio apraksts nav nodrošināts. — [Klūdas ekrānuznēmums 606-1](#)

9.1.3.5 Ievades mērķa identificēšana

- ID: 661 Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Klūdas ekrānuznēmums 661-1](#)
- ID: 661 Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Klūdas ekrānuznēmums 661-2](#)
- ID: 661 Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Klūdas ekrānuznēmums 661-3](#)

9.1.4.13 Saturs uznirstošās norādēs vai fokusā

- ID: 670 Papildu saturs, kas parādās neklikšķinot, neļauj lietotājam novietot kursoru uz šī satura, saturam nepazūdot. — [Klūdas ekrānuznēmums 670-1](#)

9.4.1.3 Statusa ziņojumi

- ID: 700 Statusa ziņojums netiek automātiski paziņots ekrāna lasītājam. — [Klūdas ekrānuznēmums 700-1](#)

Pielikums Nr. 6. ArcGIS Survey123: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)

[Testa vietne](#)

Funkcionalitātes veikspējas novērtējums

Funkcionalitātes veikspējas priekšraksts ir veids, kā novērtēt, vai digitāls produkts, piemēram, tīmekļvietne, ir lietojams cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, nevis tikai atbilst tehniskajiem standartiem. Balstoties uz ASV Piekļūstamības padomes (angl. U.S. Access Board) izstrādāto oficiālo kartējumu, kas sasaista WCAG 2.0 AA kritērijus ar EN 301 549 standarta funkcionālās veikspējas priekšrakstiem, ir iespējams noteikt, cik daudz neatbilstību ir konstatētas attiecībā uz konkrētiem funkcionālās veikspējas priekšrakstiem. Šajā tīmekļa vietnē unikālo neatbilstību skaits ir **13**.

Funkcionālās veikspējas priekšraksts	Unikālo neatbilstību skaits
Lietošana ar pasliktinātu redzi	11
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	10
Lietošana neredzot	9
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	4
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	2
Lietošana nedzirdot	2
Lietošana, neuztverot krāsas	2

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem

WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kritēriji nosaka tehniskās prasības, lai tīmekļvietne būtu uztverama, darbināma, saprotama un noturīga. Pārkāpumi pret šiem kritērijiem norāda, ka noteiktas lietotāju grupas nevar pilnvērtīgi piekļūt saturam vai izmantot funkcionalitāti.

Šajā pielikumā uzskaitītās neatbilstības ir grupētas pēc WCAG kritērijiem. Pie katras neatbilstības norādīts:

- **ID numurs** (iekšējai izsekojamībai),
- **lapas/fragments**, kur problēma tika konstatēta,

- **klūdas raksturojums,**
- atsauce uz **ekrānuznēmumu.**

9.1.1.1 Netekstuāls saturs

- **ID:** 201 Dekoratīvais attēls netiek paslēpts no ekrāna lasītājiem. — [Klūdas ekrānuznēmums 201-1](#)
- **ID:** 251 Nav teksta alternatīvas. — [Klūdas ekrānuznēmums 251-1](#)
- **ID:** 251 Nav teksta alternatīvas. — [Klūdas ekrānuznēmums 251-2](#)

9.1.3.1 Informācija un saistības

- **ID:** 207 Formas laukam nav ne tiešas ne netiešas saistības, kā arī tam nav title, aria-labelledby, aria-label vai placeholder atribūta. — [Klūdas ekrānuznēmums 207-1](#)
- **ID:** 257 Semantiskā marķēšana ir izmantota nepareizi un nepareizi attēlo saturu, struktūru vai satura attiecības. — [Klūdas ekrānuznēmums 257-1](#)
- **ID:** 257 Semantiskā marķēšana ir izmantota nepareizi un nepareizi attēlo saturu, struktūru vai satura attiecības. — [Klūdas ekrānuznēmums 257-2](#)

9.1.3.2 Jēgpilna secība

- **ID:** 258 Informatīvs (statisks) saturs nav piekļūstams ar ekrāna lasītāju. — [Klūdas ekrānuznēmums 258-1](#)

9.1.3.5 Ievades mērķa identificēšana

- **ID:** 211 Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Klūdas ekrānuznēmums 211-1](#)

9.1.4.11 Netekstuālais kontrasts

- **ID:** 268 Fokusa indikatoram trūkst kontrasta attiecības 3:1. — [Klūdas ekrānuznēmums 268-1](#)

9.1.4.3 Kontrasts (minimālais)

- **ID:** 264 Viss vai daļa no teksta uz attēla neatbilst minimālajai 4,5:1 kontrasta prasībai. — [Klūdas ekrānuznēmums 264-1](#)
- **ID:** 264 Viss vai daļa no teksta uz attēla neatbilst minimālajai 4,5:1 kontrasta prasībai. — [Klūdas ekrānuznēmums 264-2](#)

9.2.1.1 Tastatūra

- ID: 221 Nav iespējams veikt funkciju, izmantojot tikai klaviatūru uz tā paša ekrāna vai atbilstošā alternatīvā versijā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 221-1](#)
- ID: 271 Nav iespējams veikt funkciju, izmantojot tikai klaviatūru uz tā paša ekrāna vai atbilstošā alternatīvā versijā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 271-1](#)
- ID: 271 Nav iespējams veikt funkciju, izmantojot tikai klaviatūru uz tā paša ekrāna vai atbilstošā alternatīvā versijā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 271-2](#)

9.2.4.6 Virsraksti un birkas

- ID: 232 Virsraksts neatbilst sekojošā satura tēmai vai mērķim. — [Kļūdas ekrānuznēmums 232-1](#)

9.2.5.3 Birka nosaukumā

- ID: 236 Piekļūstamais nosaukums nesatur redzamo birkas tekstu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 236-1](#)

9.3.1.2 Daļu valoda

- ID: 289 Valodas izmaiņas satura daļai ir nepareizi programmatiski parādītas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 289-1](#)

9.3.3.1 Kļūdas identifikācija

- ID: 294 Formas lauks ar ievadītu kļūdu nav identificēts tekstā, vai teksta alternatīvā, vai ar programmētu asociāciju. — [Kļūdas ekrānuznēmums 294-1](#)

9.3.3.3 Kļūdas ieteikums

- ID: 296 Kļūdas ziņojums nenorāda gaidīto datu formātu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 296-1](#)

9.4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība

- ID: 299 Pogai trūkst piekļūstama nosaukuma/birkas. Kā rezultātā tās funkcionalitāte vai mērķis netiek pasniegts ekrāna lasītāja lietotājiem. — [Kļūdas ekrānuznēmums 299-1](#)

Pielikums Nr. 7. LimeSurvey: piekļūstamības padziļinātais izvērtējums (funkcionālās veikspējas un WCAG neatbilstību analīze)

[Testa vietne](#)

Funkcionalitātes veikspējas novērtējums

Funkcionalitātes veikspējas priekšraksts ir veids, kā novērtēt, vai digitāls produkts, piemēram, tīmekļvietne, ir lietojams cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, nevis tikai atbilst tehniskajiem standartiem. Balstoties uz ASV Piekļūstamības padomes (angl. U.S. Access Board) izstrādāto oficiālo kartējumu, kas sasaista WCAG 2.0 AA kritērijus ar EN 301 549 standarta funkcionālās veikspējas priekšrakstiem, ir iespējams noteikt, cik daudz neatbilstību ir konstatētas attiecībā uz konkrētiem funkcionālās veikspējas priekšrakstiem. Šajā tīmekļa vietnē unikālo neatbilstību skaits ir **18**.

Funkcionālās veikspējas priekšraksts	Unikālo neatbilstību skaits
Lietošana ar pasliktinātu redzi	14
Lietošana ar pasliktinātu kognitīvo, valodas vai mācīšanās spēju	13
Lietošana neredzot	11
Lietošana ar pasliktinātu kustību spēju vai spēku	6
Lietošana ar pasliktinātu dzirdi	3
Lietošana nedzirdot	3
Lietošana, neuztverot krāsas	3

Konstatēto kļūdu saraksts pēc WCAG kritērijiem

WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kritēriji nosaka tehniskās prasības, lai tīmekļvietne būtu uztverama, darbināma, saprotama un noturīga. Pārkāpumi pret šiem kritērijiem norāda, ka noteiktas lietotāju grupas nevar pilnvērtīgi piekļūt saturam vai izmantot funkcionalitāti.

Šajā pielikumā uzskaitītās neatbilstības ir grupētas pēc WCAG kritērijiem. Pie katras neatbilstības norādīts:

- **ID numurs** (iekšējai izsekojamībai),
- **lapas/fragments**, kur problēma tika konstatēta,

- **klūdas raksturojums,**
- atsauce uz **ekrānuznēmumu.**

9.1.1.1 Netekstuāls saturs

- ID: 301 Nav teksta alternatīvas. — [Klūdas ekrānuznēmums 301-1](#)

9.1.3.1 Informācija un saistības

- ID: 307 Saraksts vai saraksta vienība nav pareizi marķēta. — [Klūdas ekrānuznēmums 307-1](#)
- ID: 307 Saraksts vai saraksta vienība nav pareizi marķēta. — [Klūdas ekrānuznēmums 307-2](#)

9.1.3.5 Ievades mērķa identificēšana

- ID: 311 Automātiskas aizpildīšanas atribūts, kas paredzēts lai identificētu šī veidlapas elementa mērķi, trūkst. — [Klūdas ekrānuznēmums 311-1](#)

9.1.4.1 Krāsas izmantošana

- ID: 312 Krāsa tiek izmantota, lai nodotu informāciju, kas citādi netiek nodota. — [Klūdas ekrānuznēmums 312-1](#)
- ID: 312 Krāsa tiek izmantota, lai nodotu informāciju, kas citādi netiek nodota. — [Klūdas ekrānuznēmums 312-2](#)
- ID: 312 Krāsa tiek izmantota, lai nodotu informāciju, kas citādi netiek nodota. — [Klūdas ekrānuznēmums 312-3](#)

9.1.4.11 Netekstuālais kontrasts

- ID: 318 Aktīvās komponentes stāvoklim trūkst kontrasta attiecības 3:1. — [Klūdas ekrānuznēmums 318-1](#)
- ID: 318 Aktīvās komponentes stāvoklim trūkst kontrasta attiecības 3:1. — [Klūdas ekrānuznēmums 318-2](#)
- ID: 318 Aktīvās komponentes stāvoklim trūkst kontrasta attiecības 3:1. — [Klūdas ekrānuznēmums 318-3](#)

9.1.4.3 Kontrasts (minimālais)

- ID: 314 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Klūdas ekrānuznēmums 314-1](#)

- ID: 314 Kontrasta attiecība starp tekstu un tā fonu nav vismaz 4,5:1. — [Kļūdas ekrānuznēmums 314-2](#)

9.2.1.1 Tastatūra

- ID: 321 Nav iespējams veikt funkciju, izmantojot tikai klaviatūru uz tā paša ekrāna vai atbilstošā alternatīvā versijā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 321-1](#)
- ID: 321 Nav iespējams veikt funkciju, izmantojot tikai klaviatūru uz tā paša ekrāna vai atbilstošā alternatīvā versijā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 321-2](#)
- ID: 321 Nav iespējams veikt funkciju, izmantojot tikai klaviatūru uz tā paša ekrāna vai atbilstošā alternatīvā versijā. — [Kļūdas ekrānuznēmums 321-3](#)

9.2.4.3 Fokusa secība

- ID: 329 Klaviatūras fokuss vai ekrāna pārvilkšana nonāk elementā, kas ir paslēpts vai tukšs. — [Kļūdas ekrānuznēmums 329-1](#)

9.2.4.6 Virsraksti un birkas

- ID: 332 Birka neatbilst kontroles mērķim. — [Kļūdas ekrānuznēmums 332-1](#)

9.2.4.7 Redzams fokuss

- ID: 333 Vizuālā fokusa indikatora nav. — [Kļūdas ekrānuznēmums 333-1](#)

9.2.5.3 Birka nosaukumā

- ID: 336 Vizuāli redzams nosaukums nav piekļūstamajā nosaukumā, jo birka nav saistīta ar kontrolelementu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 336-1](#)

9.3.1.1 Vietnes valoda

- ID: 338 Lang atribūta vērtība, kas ir izmantots, lai norādītu lapas primāro valodu, ir nepareiza. — [Kļūdas ekrānuznēmums 338-1](#)

9.3.1.2 Daļu valoda

- ID: 339 Valodas izmaiņas satura daļai nav programmatiski parādītas. — [Kļūdas ekrānuznēmums 339-1](#)

9.3.3.1 Kļūdas identifikācija

- ID: 344 Formas lauks ar ievadītu kļūdu nav identificēts tekstā, vai teksta alternatīvā, vai ar programmētu asociāciju. — [Kļūdas ekrānuznēmums 344-1](#)

9.3.3.2 Birkas vai instrukcijas

- ID: 345 Nav redzama vizuāla birka un šī lauka mērķis nav skaidrs bez vizuālas birkas — [Kļūdas ekrānuznēmums 345-1](#)
- ID: 345 Nav redzama vizuāla birka un šī lauka mērķis nav skaidrs bez vizuālas birkas — [Kļūdas ekrānuznēmums 345-2](#)

9.3.3.3 Kļūdas ieteikums

- ID: 346 Nav ieteikuma, kā novērst validācijas kļūdu. — [Kļūdas ekrānuznēmums 346-1](#)

9.4.1.2 Nosaukums, loma, vērtība

- ID: 349 Pogai trūkst piekļūstama nosaukuma/birkas. Kā rezultātā tās funkcionalitāte vai mērķis netiek pasniegts ekrāna lasītāja lietotājiem. — [Kļūdas ekrānuznēmums 349-1](#)
- ID: 349 Pogai trūkst piekļūstama nosaukuma/birkas. Kā rezultātā tās funkcionalitāte vai mērķis netiek pasniegts ekrāna lasītāja lietotājiem. — [Kļūdas ekrānuznēmums 349-2](#)
- ID: 349 Pogai trūkst piekļūstama nosaukuma/birkas. Kā rezultātā tās funkcionalitāte vai mērķis netiek pasniegts ekrāna lasītāja lietotājiem. — [Kļūdas ekrānuznēmums 349-3](#)

9.4.1.3 Statusa ziņojumi

- ID: 350 Statusa ziņojums netiek automātiski paziņots ekrāna lasītājam. — [Kļūdas ekrānuznēmums 350-1](#)